

UZASADNIENIE

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011, będący przedmiotem niniejszego zarządzenia, zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, 628, 842), jest dokumentem planistycznym sporządzanym przez sprawującego nadzór nad obszarem na okres 10 lat, w celu ochrony przedmiotów ochrony znajdujących się w jego obrębie. Dokument ten, opracowany został zgodnie z przepisami powyższej ustawy, to jest art. 28 ust. 5, na podstawie którego regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony tych siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt.

Tryb oraz zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych, określony został w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, z późn. zm.).

Dokument ten, w myśl art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
  - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
  - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Obszar Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011 został wyznaczony jako Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008 roku, zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 198, poz. 1226), w związku z wypełnieniem zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej wynikających z Dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków, zaktualizowanej Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (wersja ujednolicona) (Dz. U. UE. L. 2010. 20. 7).

Plan zadań ochronnych sporządzony został dla całego obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011. Zważywszy, że cały obszar Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011 znajduje się na obszarze działania Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, projekt planu zadań ochronnych dla niniejszego Obszaru sporządził Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie.

W toku prac nad planem zadań ochronnych zweryfikowano informacje o obszarze Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011 oraz zidentyfikowano następujące przedmioty ochrony: A122 Derkacz *Crex crex* oraz A144 Kulik wielki *Numenius arquata*.

W ramach prac nad projektem planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011 dokonano oceny stanu gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony i ich siedlisk oraz zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla poszczególnych przedmiotów ochrony.

Podstawowym zagrożeniem dla przedmiotów ochrony obszaru Bagno Całowanie PLB140011 jest intensywne koszenie lub intensyfikacja koszenia, w szczególności wczesne koszenie (początek czerwca). Zalesienia, jako działania prowadzące do ograniczenia powierzchni terenów otwartych, to działania kwalifikowane jako zagrożenie istniejące lub potencjalne dla przedmiotów ochrony obszaru Bagno Całowanie PLB140011. Nowe obszary leśne skutkują ograniczaniem obszaru łąk oraz fragmentacją dużych otwartych przestrzeni, co może mieć wpływ na atrakcyjność tego terenu dla gatunków preferujących tego typu obszary. Zalesienia dokonywane przez prywatnych właścicieli gruntów w południowej części Obszaru (przestrzeń znajdująca się na północ od pól golfowych i łądowiska, w niewielkiej od nich odległości), zakwalifikowano jako zagrożenie istniejące z uwagi na skumulowane oddziaływanie kilku niekorzystnych czynników w tym fragmencie Obszaru. Wycofywanie się ekstensywnej gospodarki łąkarskiej i pastwiskowej z Obszaru skutkuje utratą siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony. Zaprzestanie koszenia i wypasu skutkuje sukcesją ziołorośli (zmiana składu gatunkowego), a następnie krzewów i drzew, prowadzących w końcowym etapie do zbiorowisk leśnych. Procesowi temu sprzyja również obniżanie się poziomu wód gruntowych i powierzchniowych.

Różnego rodzaju inwestycje, zarówno planowane, jak i zrealizowane, mogą powodować (szczególnie w skumulowaniu) znaczące negatywne oddziaływania na przedmioty ochrony. Czynnikiem pozostającym w bezpośredniej relacji ze zmniejszeniem arealu siedlisk derkacza może być planowana realizacja lotniska w południowej części ostoi, która oprócz uszczuplenia siedlisk, potencjalnie może generować niekorzystne oddziaływania akustyczne oraz prowadzić do wzrostu śmiertelności ptaków na skutek kolizji. Z kolei obecnie funkcjonujące łądowisko wiąże się z niepokojeniem ptaków. Na pogorszenie stanu siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony wpływać może również ewentualna rozbudowa pól golfowych, których funkcjonowanie wymaga utrzymania niskiego poziomu wód gruntowych oraz zmiany struktury roślinności. Z uwagi na brak jednoznacznych danych dotyczących rzeczywistej korelacji pomiędzy stanem zachowania przedmiotów ochrony, a poszczególnymi zamierzeniami inwestycyjnymi zakwalifikowano powyższe działania do zagrożeń potencjalnych, które winny być szczegółowo zbadane i monitorowane. Potencjalnym zagrożeniem zarówno dla derkacza, jak i kulika wielkiego może być również rozwój obszarów zurbanizowanych, prowadzący do zmniejszania powierzchni jego siedlisk oraz nadmierna presja ze strony turystów.

Wydobycie torfu może być przyczyną zaburzenia równowagi układów hydrologicznych funkcjonujących na torfowisku, w związku z tym zakwalifikowano wyżej wymienione działanie jako zagrożenie potencjalne. W przypadku kulika wielkiego jedną z istotniejszych przyczyn śmiertelności jest drapieźnictwo lisa. Straty w lęgach ptaków gniazdujących na ziemi, w tym kulika wielkiego powodują również jenoty oraz dziki.

W toku dalszych prac, określone zostały cele oraz konieczne do podjęcia działania ochronne, dzięki którym cele te winny zostać osiągnięte w perspektywie 10 lat.

Badania liczebności populacji derkacza na obszarze Bagna Całowanie wskazują na utrzymywanie się wieloletniego rosnącego trendu liczebności tego gatunku, mimo pogarszającego się stanu siedlisk gatunku. W ostatnim dziesięcioleciu liczba odzywających się samców utrzymuje się na poziomie ponad 50 samców, co według najnowszych kryteriów wyznaczania ostoi ptaków o znaczeniu międzynarodowym (IBA), wskazuje na istotne znaczenie tego obszaru dla zachowania gatunku. Utrzymanie na Bagnie Całowanie stanu populacji derkacza na poziomie pozwalającym utrzymać status ostoi o znaczeniu międzynarodowym (50 samców) będzie najlepszym wyznacznikiem dobrego stanu ochrony tego gatunku w granicach obszaru. W przypadku zanikającej populacji kulika wielkiego przyjęto założenie, że przywrócenie jej stanu sprzed kilkunastu lat (minimum 2 pary), czyli z okresu, w którym rozpoczął się proces zanikania na dużą skalę ekstensywnej gospodarki łąkarskiej, będzie najlepszym celem pozwalającym przetrwać gatunkowi.

Z uwagi na konieczność przygotowania wytycznych, dotyczących realizacji działań regulujących poziom wód gruntowych, opracowania zasad monitorowania poziomu wód w obrębie Obszaru oraz konieczność przeprowadzenia monitoringu istniejących i potencjalnych zagrożeń oraz określenia ich rzeczywistego wpływu na zmiany w liczebności populacji derkacza i kulika wielkiego, kwestia potrzeby sporządzenia planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011 oceniona zostanie w trakcie obowiązywania planu zadań ochrony.

W ramach prac nad projektem planu zadań ochronnych dokonano analizy dokumentów planistycznych takich jak:

- 1) Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obejmujący teren wsi: Sobienie Biskupie, Sobienie Szlacheckie, Sobienie Kiełczewskie Drugie, Biuro Planowania Rozwoju Warszawy S. A., Warszawa/Sobienie Jezioro 2005;
- 2) Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Osieck, E. Krakowska, K. Bald, M. Żabicki, współpraca: W. Gradowski, M. Nowicki, B. Wiaderna, Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Miast i Osiedli Teren Sp. z o. o. Łódź, 2001, Plan na lata: 2001-2011;
- 3) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Celestynów, Urząd Gminy Celestynów, Celestynów, 1999;
- 4) Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sobienie Jezioro, zatwierdzonego uchwałą nr IV/15/02 Rady Gminy Sobienie Jezioro z dnia 30 grudnia 2002 r. w części obejmującej obszar wsi Sobienie Biskupie, Sobienie Szlacheckie i Sobienie Kiełczewskie Drugie, Zespół autorski: główny projektant: M. Świetlik; autorzy: P. Jaworski, J. Skorupski, Biuro Planowania Rozwoju Warszawy S. A., Warszawa/Sobienie Jezioro, 2005;
- 5) Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Osieck, Z. Bronowicki, B. Olczak, W. Mogielnicka, Brol Systemy Przestrzenne, Warszawa, 2007

oraz wskazano potrzebę aktualizacji i weryfikacji niektórych zapisów dokumentów planistycznych.

Granice obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011 przedstawiono na załączniku mapowym oraz opisano w oparciu o współrzędne punktów załamania granicy obszaru w układzie PL – 1992.

Zgodnie ze stanowiskiem Ministra Środowiska zawartym w piśmie z dnia 9 stycznia 2014 r. znak DP-074-55/51570/13/KP i z dnia 9 stycznia 2014 r. znak DP-074-56/52041/13/KP, numerowanie zarządzeń regionalnych dyrektorów ochrony środowiska, jest praktyką nie mającą oparcia w obowiązujących przepisach prawnych i nie powinno być stosowane. Zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. Nr 62, poz. 718), podstawą do ogłoszenia aktu normatywnego lub innego aktu prawnego, jest akt w formie dokumentu elektronicznego, sporządzany w postaci strukturalnych tekstów XML, opatrzony

przez upoważniony do wydania aktu organ bezpiecznym podpisem elektronicznym. Celem spełniania przy tworzeniu aktów pranych wszystkich ustawowych wymogów, został opracowany i wdrożony w życie program Edytor Aktów Prawnych XML, z którego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie zobowiązany jest korzystać. W trakcie prac nad przygotowaniem wersji elektronicznej projektu zarządzenia, okazało się, że program ten nie przewiduje całkowitego zdjęcia numeracji zarządzeń. Dopuszcza on jedynie możliwość wyłączenia wyświetlania numeru aktu prawnego w zakresie ograniczonym wyłącznie do jego tytułu, natomiast nie usuwa on numeru zarządzenia, jaki wyświetlany jest w sporządzonych do niego załącznikach. W takiej sytuacji, niewidoczny w tytule zarządzenia numer jest automatycznie nadawany w kolejnych załącznikach. W konsekwencji otrzymujemy zarządzenie, w którym nie zdjęto jego numeracji, a jedynie w ograniczonym zakresie przedstawiono jej wyświetlanie. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie zgłosił telefonicznie ten problem w dniu 27 stycznia 2014 r. do ABC PRO, firmy odpowiadającej za jakość techniczną Edytor Aktów Prawnych XML. Zgłoszenie zostało przyjęte i zakwalifikowane, jako błąd programu, w zakresie którego program zostanie poprawiony. Z chwilą kiedy ABC PRO wyeliminuje ten błąd, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie, zgodnie ze stanowiskiem Ministra Środowiska, zaprzestanie numerowania publikowanych w dzienniku urzędowym zarządzeń.

Na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru obejmuje m. in. obowiązek podania do publicznej wiadomości informacji o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych. Ponadto, zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, sporządzający projekt obowiązany jest zapewnić możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, 1238), w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu oraz zamieścić projekt w publicznie dostępnych wykazach - art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a) wyżej wymienionej ustawy. Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, sporządzający projekt planu zadań ochronnych winien również umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu.

W ramach opracowywania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie, zapewnił wszystkim zainteresowanym możliwość udziału w pracach związanych ze sporządzaniem przedmiotowego projektu.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie, w dniach 20 września 2011 r. oraz 4 listopada 2011 r. podał do publicznej wiadomości odpowiednio informację o zamiarze przystąpienia do opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011 oraz informację o przystąpieniu do opracowania planu zadań ochronnych dla przedmiotowego obszaru Natura 2000. Zawiadomienia ogłoszono w sposób przyjęty, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz na stronie internetowej organu sprawującego nadzór nad projektem – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie. Zawiadomienie zawierające informację o przystąpieniu do opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zostało również opublikowane w dzienniku Rzeczpospolita (wydanie sobotnio – niedzielne: 8-9 października 2011 r.).

Umożliwienie zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udziału w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu, zapewniono poprzez organizację cyklu spotkań warsztatowych. Spotkania dyskusyjne odbyły się w dniach 8 i 15 października 2011 r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Celestynowie, w których uczestniczyło odpowiednio 18 i 14 osób. W spotkaniach udział wzięli przedstawiciele Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie,

przedstawiciele lokalnych władz samorządowych, instytucji państwowych, mieszkańców oraz organizacji ekologicznych. Zebrania miały charakter warsztatów, a ich głównym celem była wnikliwa dyskusja kolejnych etapów powstawania projektu Planu w celu wyjaśnienia spornych kwestii i działań w obrębie obszaru Natura 2000. Poza tym, próbowano określić bezpośrednie i potencjalne zagrożenia dla obszaru Bagno Całowanie, a następnie ustalić działania, które są konieczne do zachowania występujących na tym terenie siedlisk oraz gatunków. W każdej chwili ich uczestnicy spotkań mogli przerwać prowadzącemu w celu zadania pytania, bądź podzielenia się swoimi uwagami.

W ramach prac nad sporządzaniem planu zadań ochronnych utworzono Zespół Lokalnej Współpracy (ZLW), w którego skład weszli przedstawiciele: Mazowieckiego Zespołu Parków Krajobrazowych, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych, Nadleśnictwa Celestynów, Polskiego Klubu Ekologicznego Koło „Otwockie Sosny”, Centrum Ochrony Mokradeł oraz reprezentanci władz samorządowych.

Wyniki poszczególnych etapów prac, w formie szablonu dokumentacji projektu planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011, zamieszczono na Platformie Informacyjno-Komunikacyjnej (PIK), prowadzonej przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska (pzo.gdos.gov.pl).

W ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych projekt zarządzenia, celem zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, został wyłożony w siedzibie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie.

O wyłożeniu projektu zarządzenia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie poinformował poprzez:

- 1) wywieszenie obwieszczenia znak WPN-II.6320.79.2013.JS, w dniu 4 października 2013 r. w siedzibie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie (<http://bip.warszawa.rdos.gov.pl>),
- 2) wywieszenie obwieszczenia z dnia 4 października 2013 r. w siedzibie Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego oraz urzędów gmin i starostw, których zasięg działania obejmuje obszar Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011,
- 3) umieszczenie obwieszczenia na łamach gazety „Nasz Dziennik” w dniu 4 października 2013r.,
- 4) zawiadomienie w dniu 4 października 2013 r. drogą elektroniczną członków Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) o wyłożeniu projektu zarządzenia.

W ramach przeprowadzonego 21 dniowego postępowania z udziałem społeczeństwa wnioski i uwagi do wyłożonego projektu planu zadań ochronnych wnieśli: Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie, Nadleśnictwo Celestynów, Spółka Wodna Podbiel, Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie Oddział Warszawa Inspektorat Otwock z siedzibą w Sobiekursku, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, Wójt Gminy Osieck i osoby prywatne. Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków przedstawiono w Tabeli nr 1 do uzasadnienia.

Uwzględnienie niektórych ze zgłoszonych uwag i wniosków wiązało się z koniecznością dokonania znaczących zmian w treści projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011. Ponadto w ramach przeprowadzonego udziału społeczeństwa nie dołączono załączników graficznych, na które powołano się w treści projektu zarządzenia. W związku z powyższym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie zdecydował o przeprowadzeniu ponownych konsultacji społecznych projektu zarządzenia.

O ponownym wyłożeniu projektu zarządzenia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie poinformował poprzez:

- 1) wywieszenie obwieszczenia znak WPN-II.6320.86.2013.JS, w dniu 25 listopada 2013 r. w siedzibie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie (<http://bip.warszawa.rdos.gov.pl>),
- 2) wywieszenie obwieszczenia z dnia 25 listopada 2013 r. w siedzibie Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego oraz urzędów gmin i starostw, których zasięg działania obejmuje obszar Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011,
- 3) umieszczenie obwieszczenia na łamach gazety „Gazeta Prawna” w dniu 25 listopada 2013 r.,
- 4) zawiadomienie w dniu 25 listopada 2013 r. drogą elektroniczną członków Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) o wyłożeniu projektu zarządzenia.

W ramach przeprowadzonego 21 dniowego postępowania z udziałem społeczeństwa wnioski i uwagi do wyłożonego projektu planu zadań ochronnych wnieśli: Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie, Nadleśnictwo Celestynów, Wójt Gminy Osieck oraz Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków przedstawiono w Tabeli nr 2 do uzasadnienia.

Projekt planu zadań ochronnych został uzgodniony przez Wojewodę Mazowieckiego w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, z późn. zm.) – pismo z dnia 20 stycznia 2014 r. znak LEX-III.0521.2.5.2014.LK.

Tabela nr 1. Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji społecznych, przeprowadzonych w dniach 4 – 25 października 2013 r., do projektu planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011 wraz z informacją o sposobie ich rozpatrzenia.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę do projektu planu zadań ochronnych Bagno Całowanie PLB 140011	Treść uwagi do projektu planu zadań ochronnych Bagno Całowanie PLB140011	Sposób rozpatrzenia	Uzasadnienie	Uwagi
1	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie	„W myśl rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 roku w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (§ 3, pkt. 6, lit, f) koszt wszelkich działań wykonywanych w ramach PZO musi być oszacowany. Zgodnie z wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w sprawie opracowania planu zadań ochronnych, za wystarczające uznaje się zamieszczenie szacunku kosztów, jedynie w dokumentacji planu. Jednakże dokumentacja projektu planu, nie jest integralną częścią zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, a co za tym idzie, nie jest dokumentem ogólnodostępnym. Jako, że plany zadań ochronnych powinny być oparte na "wspólnym zrozumieniu" potrzeb i uwarunkowań ochrony obszaru przez ludzi z tym obszarem związanych, a osiągnięciu tego celu służy między innymi transparentność, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie wnioskuje o	Uwaga nie-uwzględniona	Zakres projektu zarządzenia jest zgodny z załącznikiem nr 1 „Projekt szablonu zarządzenia RDOŚ” do wytycznych Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska „Opracowanie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000”. Powyższy szablon nie przewiduje zawarcia w treści zarządzenia szacunku kosztów realizacji działań ochronnych. Dane te zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz.U.2010.34.186 ze zm.) stanowią integralną część dokumentacji do projektu planu zadań ochronnych.	Uwagi zgłoszone drogą pisemną w dniu 24 października 2013 r.

	zamieszczenie szacunku kosztów realizacji działań ochronnych również w zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska”.			
	„W punkcie 2, w kolumnie opisującej zagrożenia dla kulika wielkiego <i>Numenius arquata</i> , wpisano "czynnikiem pozostającym w bezpośredniej relacji ze zmniejszeniem areálu siedlisk <u>derkacza</u> może być także realizacja inwestycji" oraz "zagrożeniami potencjalnymi dla <u>derkacza</u> może być rozwój obszarów zurbanizowanych". Z uwagi na oczywistą omyłkę Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie prosi o preredagowanie zapisów”.	Uwaga uwzględniona	Uwaga do załącznika nr 3 zarządzenia: Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń. Zapisy stanowiły oczywistą omyłkę pisarską i zostały poprawione.	
	„W przekonaniu Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie dokładne określenie liczebności populacji niektórych z przedmiotów ochrony, a co za tym idzie określenie ile konkretnie samców czy par danego gatunku ma występować w obszarze na koniec okresu obowiązywania planu jest bardzo ryzykowne. Obszar Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011 zajmuje powierzchnię 4 214,9 ha. Dla tak rozległego areálu zinwentaryzowanie wszystkich osobników jest bardzo trudne. Wykonanie liczeń opiera się na przyjętych metodach statystycznych, które są obarczone pewnymi błędami. W związku z powyższym RDLP w Warszawie wnioskuje o złagodzenie zapisów dotyczących minimalnych liczebności gatunku, poprzez dodanie słowa „około””.	Uwaga nie-uwzględniona	Uwaga do załącznika nr 4 zarządzenia: Cele działań ochronnych. § 3 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz.U.2010.34.186 ze zm.) wskazuje, że zakres prac koniecznych do sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru obejmuje m. in. ustalenie celów działań ochronnych do osiągnięcia w okresie, na jaki jest sporządzany plan zadań ochronnych, umożliwiające monitoring i weryfikację ich osiągnięcia. Wytyczne Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska „Opracowanie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000” wskazują, że cele powinny być sformułowane w sposób konkretny, to jest możliwy do weryfikacji. (...). Uwzględniając posiadane dane przyrodnicze dotyczące liczebności przedmiotów ochrony na przestrzeni lat uznano, iż utrzymanie na terenie ostoi co najmniej 50 samców derkacza oraz	

				przywrócenie kulika wielkiego jako gatunku lęgowego na terenie ostoi w liczbie przynajmniej 2 par, jest celem realistycznym w perspektywie 10 lat. Wprowadzenie zapisu „około” skutkowałoby niedookreśleniem celów działań ochronnych.
		„W punktach 1, 2, 3 oraz 6, jako podmiot odpowiedzialny za realizację działań ochronnych wskazano „właściciela lub posiadacza obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór na obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu dochodowości w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego, zarządcę nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”. W przekonaniu Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie, takie ujęcie podmiotu, jest zbyt ogólne, a jego właściwa identyfikacja nastęrcza wielu problemów. Brak skonkretyzowanego podmiotu odpowiedzialnego powoduje rozmycie odpowiedzialności za realizację działań ochronnych, co w konsekwencji może zagrozić ich nie wykonaniem. W związku z powyższym RDLP w Warszawie wskazuje, jako kwestię kluczową, dla przyszłej realizacji zadań ochronnych, uwzględnienie w powyżej	Uwaga nie-uwzględniona	Uwaga do załącznika nr 5 zarządzenia: Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania. Przedmiotowe sformułowanie wynika z wytycznych Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (pismo z dnia 28 marca 2011 r. znak DON-WP.082.1.7.2011.jb), zgodnie z którymi: „tego rodzaju zapis wyczerpuje katalog podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie działań ochronnych, którymi mogą być zarówno osoby fizyczne, jak i prawne, Skarb Państwa czy gminy, a wskazanie ich należy do zakresu prac koniecznych do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000”.

		wymienionych punktach, konkretnego podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działań”.			
		„W punkcie 2 określono działania ukierunkowane na ochronę derkacza <i>Crex crex</i> oraz kulika wielkiego <i>Numenius arquata</i> . W kolumnie „obszar wdrażania” wykonawca planu zadań ochronnych wymienił działki ewidencyjne na których należy „utrzymać ekstensywną gospodarkę na łąkach świeżych i wilgotnych”, jednakże wśród wymienionych lokalizacji znalazła się działka leśna (obręb Zuzanów 2436), będąca w zarządzie Nadleśnictwa Celestynów. Działka ta (Leśnictwo Sobienie, oddz. 167 f, g, h) o powierzchni 11,13 ha, porośnięta jest zwartym drzewostanem w wieku od 44 do 54 lat, z pokrywą mszysto - czernicową i zadarnioną. Biorąc pod uwagę powyższe RDLP w Warszawie prosi o usunięcie z listy „lokalizacji zabiegów” działki leśnej, gdyż jej charakter definitywnie wyklucza ją jako powierzchnię, która mogłaby być poddana działaniom ochronnym”.	Uwaga uwzględniona	Zweryfikowano proponowany obszar wdrażania działań ochronnych ukierunkowanych na ochronę derkacza i kulika wielkiego. Działka nr ew. 2436 obręb Zuzanów, jako porośnięta zwartym drzewostanem (charakter leśny nieruchomości), została wyłączona z obszaru projektowanych działań ochronnych.	
		„W punkcie 5 zaplanowano zadania ochronne dla kulika wielkiego <i>Numenius arquata</i> polegające na „ograniczeniu penetracji obszaru przez lisy, jenoty i dziki poprzez zwiększenie odstrzału redukcyjnego”. Z uwagi na możliwość zmiany dzierżawcy obwodu łowieckiego proponujemy, aby przy określaniu podmiotu odpowiedzialnego posługiwać się numerem przypisanym do danego obwodu łowieckiego, a nie nazwą koła, które jest jedynie dzierżawcą terenu”.	Uwaga uwzględniona	Zarządzenie dostosowano. Zastąpiono nazwy kół łowieckich obwodami łowieckimi.	
2	Pani Paulina	„Uwaga ogólna: Materiał przekazany do	Uwaga	Zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008	Uwagi

	Dzierża	konsultacji jest niekompletny - brak jest załączników graficznych. Uniemożliwia to weryfikację i zaopiniowanie większości zapisów projektów PZO i Zarządzenia, w szczególności lokalizacji siedlisk i gatunków. Jedynym odniesieniem przestrzennym zapisów projektu Zarządzenia są listy działek ewidencyjnych, do których odnoszą się zalecenia dotyczące działań ochronnych, nie wiadomo jednak jak mają się one do opisu diagnozy stanu siedlisk, zagrożeń oraz celów działań w Planie Zadań Ochronnych. Symbole zamieszczone w PZO nie odnoszą się do żadnego załącznika graficznego, co uniemożliwia konsultacje społeczne całości dokumentu”.	częściowo uwzględniona	r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2013.1235.j.t.), organ podaje do publicznej wiadomości projekt dokumentu. W tym przypadku jest to projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011. Dokumentacja planu zadań ochronnych Obszaru, została udostępniona społeczeństwu w ramach dobrej współpracy i z założenia jest to jedynie materiał wyjściowy do sporządzenia zarządzenia. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie decydując się na udostępnienie dokumentacji do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011 postanowił nie upubliczniać niektórych załączników graficznych dokumentacji, z uwagi na wrażliwy charakter danych. Ich udostępnienie, w szczególności danych dotyczących lokalizacji gatunków chronionych, rodziłoby zagrożenie ich zniszczenia. Projekt zarządzenia uzupełniono o mapy granic obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011 oraz o mapy transektów dla kulika wielkiego, na które powołano się w treści dokumentu. Pozostałe obszary działań ochronnych określono za pomocą listy działek ewidencyjnych. Wymienienie działek ewidencyjnych ma na celu określenie w pewnym przybliżeniu miejsc wykonywania działań ochronnych. Zapis ten uwzględnia również wytyczne zawarte w podręczniku PIK (Platforma Informacyjno Komunikacyjna), który wskazuje, iż przy	zgłoszone drogą elektroniczną w dniu 25 października 2013 r.
--	---------	---	------------------------	--	--

			<p>przedstawianiu stanowisk gatunków w formie punktów należy liczyć się z faktem, że określenie precyzyjnie działań ochronnych w formie poligonów na mapie jest utrudnione. W trakcie realizacji planu zadań ochronnych może wystąpić sytuacja, w której działaniem ochronnym objęta będzie tylko część działki. Precyzyjne wskazanie miejsca wykonania działań ochronnych nastąpi w momencie kiedy będzie wiadomo, czy i który podmiot dane działanie będzie chciał wykonać, na podstawie zapisu zarządzenia określającego podmiot odpowiedzialny za wykonanie poszczególnych działań ochronnych „właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządcą nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”.</p> <p>Zakres projektu zarządzenia jest zgodny z załącznikiem nr 1 „Projekt szablonu zarządzenia RDOŚ” do wytycznych Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska „Opracowanie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000”. Powyższy szablon nie przewiduje obowiązku zobrazowania działań ochronnych w stosunku do opisu diagnozy</p>	
--	--	--	---	--

		<p>„Komentowany zapis: 2.6. Informacja o przedmiotach ochrony objętych Planem wraz z zakresem prac terenowych – dane zweryfikowane – A122 Derkacz <i>Crex crex</i>. Stanowiska nr: CX1-CX19, zgodnie z załączoną mapą (załącznik nr 10) (...) w latach kolejnych (2009, 2010 i 2011) większość obszaru została objęta liczeniem tego gatunku w ramach prac realizowanych w obszarze przez Centrum Ochrony Mokradeł. Mimo, iż wyniki tych inwentaryzacji nie zostały udostępnione do niniejszego opracowania, wiadomo że liczebność gatunku nie spadła, a w 2011 r. znacznie wzrosła (wyniki są w trakcie opracowania).</p> <p>1. Brak mapy, niemożliwa weryfikacja lokalizacji stanowisk.</p> <p>2. Liczenia wykonywane przez Centrum Ochrony Mokradeł realizowane są w bardzo zróżnicowanych terminach przez wolontariuszy o różnym stopniu kwalifikacji (jedynie liderzy grup są osobami wykwalifikowanymi w rozpoznawaniu ptaków). W niektórych latach były prowadzone poza szczytem aktywności derkacza, podczas złej pogody. Każdorazowo była to tylko jedna kontrola w sezonie. O ile lokalizacja stanowisk jest w przybliżeniu wiarygodna, o tyle liczebność populacji może zawierać kilkudziesięcioprocentowe błędy w zależności od terminu liczenia i pogody. W mojej opinii nie są</p>	<p>Uwaga nie-uwzględniona</p>	<p>stanu siedlisk, zagrożeń oraz celów działań.</p> <p>Uwaga do zapisu ze strony 98 dokumentacji do planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011. Jednocześnie wyjaśnia się co następuje.</p> <p>Ad1. Zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2013.1235.j.t.), organ podaje do publicznej wiadomości projekt dokumentu. W tym przypadku jest to projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011. Dokumentacja planu zadań ochronnych Obszaru, została udostępniona społeczeństwu w ramach dobrej współpracy i z założenia jest to jedynie materiał wyjściowy do sporządzenia zarządzenia. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie decydując się na udostępnienie dokumentacji do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011 postanowił nie upubliczniać niektórych załączników graficznych z dokumentacji, z uwagi na wrażliwy charakter danych. Ich udostępnienie, w szczególności danych dotyczących lokalizacji przedmiotów ochrony rodziłoby zagrożenie ich zniszczenia. W Planie zadań ochronnych zrezygnowano ze wskazywania lokalizacji przedmiotów ochrony, natomiast określono za pomocą listy działek ewidencyjnych obszary działań ochronnych. Wymienienie działek ewidencyjnych ma na celu określenie w pewnym</p>	
--	--	--	-------------------------------	---	--

		<p>one wiarygodnym źródłem danych i mogą dać jedynie orientacyjny obraz populacji tego gatunku na Bagnie Całowanie”.</p>		<p>przybliżeniu miejsc wykonywania działań ochronnych. Zapis ten uwzględnia wytyczne zawarte w podręczniku PIK (Platforma Informacyjno Komunikacyjna), który wskazuje, iż przy przedstawianiu stanowisk gatunków w formie punktów należy liczyć się z faktem, że określenie precyzyjnie działań ochronnych w formie poligonów na mapie jest utrudnione.</p> <p>Ad2. Materiały pochodzące z liczeń derkaczy realizowanych przez Centrum Ochrony Mokradeł nie są jedynym źródłem informacji o tym gatunku w obszarze Bagno Całowanie PLB140011. Podstawowymi danymi wyjściowymi (przede wszystkim w odniesieniu do liczebności gatunku, ale także rozmieszczenia) są wyniki inwentaryzacji wykonanej na tym terenie w roku 2008 przez specjalistów wg określonej metodyki (Merecz i Sobociński 2009). Materiały Centrum Ochrony Mokradeł jako cykliczne dane są wartościowe w charakterze danych monitoringowych pokazujących trend, stanowią również materiał pomocniczy do wskazania siedlisk derkacza. Biorąc pod uwagę ww. informacje, jak również fakt, że jeszcze przed ustanowieniem obszaru Natura 2000 prowadzono tam inwentaryzacje derkacza należy uznać, że stopień rozpoznania gatunku w obszarze jest dobry, tak jak to określono w planie zadań ochronnych, i na etapie tworzenia dokumentacji nie było potrzeby prowadzenia dodatkowych prac terenowych.</p>	
		<p>„Komentowany zapis: Stanowiska nr CX8, CX10, CX13, CX19, CX11, CX12, NQ1, NQ3, NQ4, NQ2 zgodnie z załączoną mapą (załącznik nr</p>	<p>Uwaga nie-uwzględniona</p>	<p>Uwaga do zapisu ze strony 104-106 dokumentacji do planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011. Jednocześnie wyjaśnia się co</p>	

	<p>10/11) – zagrożenia potencjalne (...) E01 tereny zurbanizowane, tereny zamieszkałe; D04.01 lotnisko; D04.02. lądowisko, heliport; G02.01 pola golfowe;</p> <p>1. Brak mapy, niemożliwa weryfikacja lokalizacji stanowisk.</p> <p>2. Zagrożenie związane z inwestycją przy południowej granicy obszaru (D04.02. lądowisko, G02.01 pola golfowe, osiedle domów jednorodzinnych) jest inwestycją zrealizowaną i jego wpływ na gatunki ma miejsce obecnie. Zagrożenie istnieje w terenie od roku 2005 i oddziałuje na siedliska i gatunki, m.in. w postaci koniecznej dla celów funkcjonowania inwestycji regulacji poziomu wody, hałasu oraz wskutek bezpośredniego zniszczenia siedlisk gatunków podczas jej realizacji. Określenie wpływu istniejącej inwestycji na przedmioty ochrony jako potencjalnego, a więc mogącego rozpocząć się w przyszłości, jest nieporozumieniem.</p> <p>3. Zagrożenie D04.01 lotnisko powinno pozostać w kolumnie odnoszącej się do zagrożeń potencjalnych. Obecnie procedura administracyjna zmierzająca do zalegalizowania funkcjonowania w tym rejonie lotniska. W Planie Zadań Ochronnych powinny znaleźć się zapisy uniemożliwiające lokalizację tej inwestycji na terenie obszaru Bagno Całowanie ze względu na</p>	<p>następuje.</p> <p>Ad1. Zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2013.1235.j.t.), organ podaje do publicznej wiadomości projekt dokumentu. W tym przypadku jest to projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011. Dokumentacja planu zadań ochronnych Obszaru, została udostępniona społeczeństwu w ramach dobrej współpracy i z założenia jest to jedynie materiał wyjściowy do sporządzenia zarządzenia. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie decydując się na udostępnienie dokumentacji do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011 postanowił nie upubliczniać niektórych załączników graficznych z dokumentacji, z uwagi na wrażliwy charakter danych. Ich udostępnienie, w szczególności danych dotyczących lokalizacji przedmiotów ochrony rodziłoby zagrożenie ich zniszczenia. W Planie zadań ochronnych zrezygnowano ze wskazywania lokalizacji przedmiotów ochrony, natomiast określono za pomocą listy działek ewidencyjnych obszary działań ochronnych. Wymienienie działek ewidencyjnych ma na celu określenie w pewnym przybliżeniu miejsc wykonywania działań ochronnych. Zapis ten uwzględnia wytyczne zawarte w podręczniku PIK (Platforma Informacyjno Komunikacyjna), który wskazuje, iż przy</p>	
--	---	---	--

		<p>potencjalnie negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru”.</p>	<p>przedstawianiu stanowisk gatunków w formie punktów należy liczyć się z faktem, że określenie precyzyjnie działań ochronnych w formie poligonów na mapie jest utrudnione.</p> <p>Ad2 oraz Ad3. Kwestia wpływu na przedmioty ochrony inwestycji zlokalizowanych przy południowej granicy Obszaru podlega obecnie szerokiej dyskusji. Przeprowadzone postępowania, zarówno przez organy administracji państwowej, jak i samorządowej (Wójt Gminy Sobienie Jeziory, Starosta Otwocki, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie) oraz ekspertyza pt. „Ocena wpływu konserwacji rowów melioracyjnych oraz kanałów Warszawickiego i Wilga - Wisła na stosunki wodne terenu chronionego Bagna Całowanie” nie wykazały znaczącego negatywnego wpływu pól golfowych oraz melioracji na Obszar. Z drugiej strony obserwowane są niekorzystne zmiany w stanie zachowania niektórych przedmiotów ochrony. Obecnie brak jest danych umożliwiających bezpośrednie powiązanie realizacji / funkcjonowania niektórych inwestycji ze stanem zachowania przedmiotów ochrony. W związku z powyższym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie zdecydował o zakwalifikowaniu działań inwestycyjnych w południowej części Obszaru do zagrożeń potencjalnych, które winny być szczegółowo zbadane i monitorowane. Monitoring istniejących i potencjalnych zagrożeń został skorelowany z monitoringiem liczebności populacji derkacza i kulika wielkiego. Jego wyniki będą podstawą do podjęcia stosownych działań w</p>	
--	--	---	--	--

				<p>przypadku danych potwierdzających istotny negatywny wpływ inwestycji na przedmioty ochrony. Zgodnie z wytycznymi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska „Opracowanie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000” działania powinny być zapisane jako czynność do wykonania, a nie zakazy. W konsekwencji, zgodnie z założeniami, plan zawiera działania ochronne, a nie zakazy. Kwestia ewentualnego negatywnego wpływu planowanych inwestycji oceniana jest w trakcie postępowań w zakresie oceny oddziaływania na środowisko i obszar Natura 2000 lub ewentualnie na etapie strategicznej oceny oddziaływania. Poszczególne założenia inwestycyjne poddane zostaną odpowiedniej ocenie na etapie aktualizacji dokumentów planistycznych oraz oceny wpływu poszczególnych przedsięwzięć na środowisko. W przypadku gdy ocena wykaże istotny negatywny wpływ na przedmioty ochrony możliwość realizacji inwestycji zostanie wykluczona.</p>	
		<p>„Komentowany zapis: Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obejmujący teren wsi: Sobienie Biskupie, Sobienie Szlacheckie, Sobienie Kielczewskie Drugie: - Zapisy dotyczące wskazania obszaru, oznaczonego na Rysunku Planu symbolem 9KL-1 jako teren komunikacji lotniczej przeznaczony dla realizacji lotniska celu publicznego uzupełnić o uwagę, iż lokowanie tego typu inwestycji w obrębie obszaru Natura 2000 i w jego bezpośrednim sąsiedztwie może mieć miejsce jedynie w przypadku zapewnienia braku istotnego</p>	<p>Uwaga nie-uwzględniona</p>	<p>Uwaga do zapisu ze strony 130 dokumentacji do planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011. Uwaga chociaż skierowana do dokumentacji ma zastosowanie również do projektu zarządzenia. Kwestia wpływu inwestycji zlokalizowanych przy południowej granicy obszaru na przedmioty ochrony podlega obecnie szerokiej dyskusji. Przeprowadzone przez różne organy postępowania administracyjne (Wójt Gminy Sobienie Jeziory, Starosta Otwocki, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie) oraz ekspertyza pt. „Ocena wpływu</p>	

	<p>negatywnego oddziaływania na przedmioty ochrony tego obszaru i ich siedliska;</p> <p>- Zapisy dotyczące wskazania obszaru, oznaczonego na Rysunku Planu symbolem 2-US2 jako jednostki terenowej, której głównym przeznaczeniem są usługi sportu i rekreacji, w tym realizacja pola golfowego uzupełnić o uwagę, iż lokowanie tego typu inwestycji w obrębie obszaru Natura 2000 i w jego bezpośrednim sąsiedztwie może mieć miejsce jedynie w przypadku zapewnienia braku istotnego negatywnego oddziaływania na przedmioty ochrony tego obszaru i ich siedliska.</p> <p>W mojej opinii niedopuszczalne jest, aby w dokumencie planistycznym obszaru znajdującego się w granicach ostoi Natura 2000 lokalizować lotnisko czy pola golfowe. W czasie gdy dokument ten powstawał, na miejscu obecnego lądowiska i pól golfowych, a także osiedla domków jednorodzinnych znajdowały się płaty siedlisk Natura 2000 (niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie 6510, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe 6410) oraz obszary lęgowe derkacza <i>Crex crex</i> i kulika wielkiego <i>Numenius arquata</i>. Było to też miejsce najliczniejszego na Bagnie Całowanie przebywania na przelotach ptaków migrujących, m.in. bataliona <i>Philomachus pugnax</i>. W gminie Sobienie-Jeziory jest wiele innych potencjalnych lokalizacji tego typu inwestycji i zapis zarówno w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania</p>	<p><i>konserwacji rowów melioracyjnych oraz kanałów Warszawickiego i Wilga - Wisła na stosunki wodne terenu chronionego Bagna Całowanie</i>” nie wykazały znaczącego negatywnego wpływu pól golfowych oraz melioracji na Obszar. Z drugiej strony obserwowane są niekorzystne zmiany w stanie zachowania niektórych przedmiotów ochrony. Obecnie brak jest danych umożliwiających bezpośrednie powiązanie realizacji / funkcjonowania niektórych inwestycji ze stanem zachowania przedmiotów ochrony. W związku z powyższym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie zdecydował o zakwalifikowaniu działań inwestycyjnych w południowej części Obszaru do zagrożeń potencjalnych, które winny być szczegółowo zbadane i monitorowane oraz określił działania monitoringowe. Ich wyniki będą podstawą do podjęcia stosownych działań w przypadku danych potwierdzających istotny negatywny wpływ inwestycji na przedmioty ochrony.</p> <p>Zgodnie z wytycznymi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska „<i>Opracowanie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000</i>” potrzeba zmiany istniejącego planu zagospodarowania przestrzennego może być zidentyfikowana wtedy i tylko wtedy, gdy skutkiem realizacji takiego planu lub studium byłoby istotne negatywne oddziaływanie na obszar Natura 2000 z punktu widzenia celów ochrony obszaru, a więc istotne negatywne oddziaływanie na przedmioty ochrony, naruszenie integralności obszaru lub jego powiązań z obszarami sąsiednimi. Celem tego elementu planu zadań</p>	
--	--	--	--

		<p>przestrzennego, jak i Planu zagospodarowania przestrzennego gminy był błędny. Jako że pola golfowe już funkcjonują, zmiana zapisów nie wniesie nic do stanu faktycznego, jednak zapis o lokalizacji lotniska powinien zostać usunięty ze względu na potencjalnie istotnie negatywny wpływ na w/w przedmioty ochrony obszaru Natura 2000”.</p>		<p>ochronnych jest przede wszystkim usunięcie „pułapek na inwestorów”. Sytuacja taka może dotyczyć np. planów lub studiów, które zostały np. ustanowione przed wejściem Polski do UE albo ustanowione nawet po tym terminie lecz bez właściwej i kompetentnej oceny skutków dla obszaru Natura 2000 lub też ustanowione w czasie, gdy wyznaczenie obszaru Natura 2000 opóźniało się. Kwestia ewentualnego negatywnego wpływu planowanych inwestycji oceniana jest m. in. w trakcie strategicznej oceny oddziaływania. W konsekwencji powyższego w projekcie przedmiotowego planu zadań ochronnych wskazano potrzebę weryfikacji i aktualizacji ustaleń poszczególnych zapisów dokumentów planistycznych. W przypadku, gdy ocena taka wykaże istotny negatywny wpływ na przedmioty ochrony możliwość realizacji inwestycji zostanie wykluczona.</p>	
		<p>„Komentowany zapis: Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania A122 Derkacz <i>Crex crex</i>, A160 Kulik wielki <i>Numenius arquata</i>. W działaniach powinny zostać zawarte zapisy o: 1. zakazie rozbudowy pól golfowych i osiedla domów jednorodzinnych, a także realizacji lotniska na terenie i w bliskim sąsiedztwie ostoi. Obecne ich funkcjonowanie jest związane z koniecznym obniżeniem poziomu wód gruntowych, hałasem, zanieczyszczeniami i zmianą struktury i składu gatunkowego roślinności;</p>	<p>Uwaga nie-uwzględniona.</p>	<p>Uwaga do zapisu ze strony 116 i 123 dokumentacji do planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011. Uwaga chociaż skierowana do dokumentacji ma zastosowanie również do projektu zarządzenia. § 3 pkt 6 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz.U.2010.34.186 ze zm.) wskazuje, że plan zadań ochronnych obejmuje m. in. ustalenie działań ochronnych wynikających z ustalonych celów działań ochronnych, w tym wskazanie: a. działań ochronnych zapewniających</p>	

		<p>2. zakazie realizacji lotów na terenie łądowiska w okresie lęgowym ptaków oraz w godzinach nocnych.</p> <p>Rozważyć należy nakaz likwidacji lub ograniczenia działalności inwestycji, względnie działania kompensujące jej zaistniały wpływ na siedliska i gatunki.</p>		<p>możliwość monitoringu osiągnięcia celów działań ochronnych, a zwłaszcza monitoringu przyjętych parametrów stanu ochrony przedmiotów ochrony, a dla obszaru znajdującego się na terenie gospodarstwa rolnego lub jego części z podziałem na działania: obligatoryjne i fakultatywne,</p> <ul style="list-style-type: none"> b. zakresu prac przewidzianych do realizacji, c. terenu lub miejsca realizacji, d. terminu oraz częstotliwości realizacji, e. podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie i monitoring, f. szacowanych kosztów realizacji działań, g. technicznych uwarunkowań realizacji działań, h. podmiotów, których współdziałanie przy realizacji działań ochronnych jest niezbędne; <p>Zgodnie z wytycznymi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska „Opracowanie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000” działania powinny być zapisane jako czynność do wykonania. Podstawową grupą działań powinny być zadania służące bezpośrednio osiągnięciu celów planu, postawionych dla poszczególnych przedmiotów ochrony. Mogą one dotyczyć np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wykonania określonych czynności ochrony czynnej, b) wdrożenia modyfikacji w stosowanych metodach gospodarowania w siedliskach przyrodniczych i siedliskach gatunków, c) utrzymania określonych metod gospodarowania w siedliskach przyrodniczych i siedliskach gatunków. <p>Jak wynika z powyższego zakazy nie stanowią</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>działań ochronnych. Jak wcześniej wskazano Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie nie znalazł dostatecznych dowodów przemawiających za zakwalifikowaniem niektórych zamierzeń inwestycyjnych do zagrożeń istniejących (określając je jako potencjalne nakazano, ich monitoring). Podkreśla się, iż zgodnie z wytycznymi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska „Opracowanie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000” w procesie planowania nie podlegają dyskusji wymogi wynikające z prawa wspólnotowego i krajowego. Plan zadań ochronnych nie jest sposobem na zwolnienie przedsięwzięć / planów z obowiązujących procedur ocenowych. Proces sporządzania projektu planu zadań ochronnych nie jest miejscem negocjacji dopuszczalności /niedopuszczalności jakichkolwiek inwestycji mogących znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000. Stwierdzeniu znaczącego negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000, a w konsekwencji zakazu realizacji zamierzenia / nakazu likwidacji zamierzenia, służą postępowania administracyjne wynikające z prawa krajowego takie jak: ocena oddziaływania na środowisko, strategiczna ocena oddziaływania, czy postępowanie prowadzone w trybie art. 37 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody.</p>	
3	Nadleśnictwo Celestynów	„W obu projektach PZO wielokrotnie padają liczne odwołania do inwentaryzacji terenowej, która ma mieć miejsce na początku okresu obowiązywania planu (np. w dokumencie projektu PZO Bagno Całowanie PLH 140001: /tabela 2.6 str. 105/, /moduł C, tabela działania ochronne pkt	Uwagi nie-uwzględnione	Uwagi sformułowane w sposób jakby dotyczyły zarówno planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Bagno Całowanie jak i Bagno Całowanie. Jednakże merytorycznie treść odnosi się do obszaru siedliskowego, a nie ptasiego, w ramach którego nie przewiduje się przeprowadzania	Uwagi wniesione drogą elektroniczną 24 października 2013 r.

	<p>5, 6, 7 str. 193-195/, /tabela 7 pkt 9- 10 str. 213/), na podstawie której zostaną ustalone działania dotyczące: ochrony czynnej przedmiotów ochrony, utrzymania lub modyfikacji metod gospodarowania oraz monitoringu realizacji działań ochronnych. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 roku w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, w § 3 mówiącym o zakresie prac koniecznych do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych, w ust. 2 oraz ust. 3 wymienia się następujące zadania: zgromadzenie, zweryfikowanie i uzupełnienie informacji o obszarze i przedmiotach ochrony oraz ocenę stanu ochrony przedmiotów ochrony. Prace te powinny być wykonane na etapie prac projektowych. W sytuacji, kiedy duża część prac inwentaryzacyjnych będzie wykonywana już w trakcie obowiązywania planu, zainteresowane podmioty nie będą miały możliwości złożenia uwag do informacji, które zostaną ujawnione”.</p> <p>„Projekty PZO powinny opierać się na dokładnej inwentaryzacji przedmiotów ochrony zawierającej precyzyjne określenie m. in.: powierzchni i stanu siedlisk podlegających ochronie. Są to podstawowe parametry jakie muszą być określone zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 roku w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Przedstawione projekty PZO tych wymogów nie</p>		<p>inwentaryzacji terenowych – stan rozpoznania przedmiotów ochrony uznano za dobry.</p> <p>W stosunku do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie (obszar ptasi) planuje się jedynie monitoring gatunków oraz monitoring realizacji działań ochronnych.</p> <p>Lokalizacja działań ochronnych została określona w zarządzeniu za pomocą listy działek ewidencyjnych. Wymienienie działek ewidencyjnych ma na celu określenie w pewnym przybliżeniu miejsc wykonywania działań ochronnych. Zapis ten uwzględnia również wytyczne zawarte w podręczniku PIK (Platforma Informacyjno Komunikacyjna), który wskazuje, iż przy przedstawianiu stanowisk gatunków w formie punktów należy liczyć się z faktem, że określenie precyzyjnie działań ochronnych w formie poligonów na mapie jest utrudnione. W trakcie realizacji planu zadań ochronnych może wystąpić sytuacja, w której działaniem ochronnym objęta będzie tylko część działki. Precyzyjne wskazanie miejsca wykonania działań ochronnych na terenie danej nieruchomości nastąpi w momencie kiedy będzie wiadomo, czy i który podmiot dane działanie będzie chciał wykonać, na podstawie zapisu zarządzenia określającego podmiot odpowiedzialny za wykonanie poszczególnych działań ochronnych „właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu dochodowości, a w</p>	
--	---	--	---	--

		<p>spełniają. Bez tych podstawowych danych nie można projektować zadań ochronnych, mając ogólnikowo określonego obszaru ich wdrażania, gdzie nie wiemy w jakim stanie jest siedlisko, czy obecny jego stan wymaga podejmowania tych działań ochronnych i czy na pewno w tym miejscu to siedlisko występuje”.</p> <p>„przedstawione dokumenty zawierają błędy wynikające przede wszystkim z braku dokładnej inwentaryzacji przedmiotów ochrony. Skalę problemu najlepiej odzwierciedla fakt, iż na 5 sprawdzonych przez nas działkach ewidencyjnych, będących w zarządzie Nadleśnictwa Celestynów (dla takiej ilości określono działania ochronne i podano ich lokalizację), aż 3 obarczone są poważnymi błędami (...). Niestety weryfikacja pozostałych jest niemożliwa, gdyż: - Lokalizacja działań związanych z ochroną czynną oraz z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania zostanie ustalona po dokonaniu szczegółowej inwentaryzacji i ustaleniu stanu zachowania siedliska przyrodniczego albo Kwestia lokalizacji działań związanych z ochroną czynną oraz z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania zostanie pozostawiona do weryfikacji w trakcie obowiązywania PZO, natomiast rodzaj projektowanych działań ochronnych autorzy PZO opisali słowami: - Działania związane z ochroną czynną oraz z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania zostaną zaprojektowane po</p>		<p>odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”.</p> <p>Podkreślenia wymaga fakt, iż projekt planu zadań ochronnych sporządza się na bazie wiedzy o obszarze Natura 2000 jaka jest dostępna i jaką uda się uzyskać podczas procesu planowania. Jeżeli zostanie zidentyfikowane, że potrzebne jest bardziej gruntowne uzupełnienie wiedzy, która w najbliższej przyszłości będzie potrzebna do ochrony obszaru, może to być jednym z planowanych działań.</p>	
--	--	--	--	---	--

		<p>dokonaniu szczegółowej inwentaryzacji i ustaleniu stanu zachowania siedliska przyrodniczego lub Kwestia zaprojektowania działań związanych z ochroną czynną oraz z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania zostaną pozostawiona do weryfikacji w trakcie obowiązywania PZO. Sytuacja taka dotyczy ponad 40% siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony (91DO, 7140, 7230)”.</p>			
		<p>„W projekcie zarządzenia ustanawiającego PZO dla Obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB 140011 str. 15-25, na działce ewidencyjnej nr 2436 obręb Zuzanów (leśnictwo Sobienie, oddz. 167 f, g, h) aby chronić derkacza <i>Crex crex</i> oraz kulika wielkiego <i>Numenius arquata</i> zaplanowano działania ochronne w postaci ekstensywnej gospodarki na łąkach świeżych oraz wilgotnych poprzez: coroczne koszenie tak, użytkowanie zgodnie z wymogami PROW, koszenie na wysokości 10-15 cm, w terminie od 15 sierpnia do 30 września. Ww. działka jest działką leśną o łącznej powierzchni 11,13 ha, porośniętą zwartym drzewostanem w wieku od 44 do 54 lat, z pokrywą mszysto - czernicową i zadarnioną. Nadleśnictwo Celestynów zwraca się z prośbą o usunięcie ww. działki z listy „lokalizacji zabiegów”, gdyż jej charakter wyklucza ją jako powierzchnię, mogącą być poddaną działaniom ochronnym”.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>	<p>Zweryfikowano proponowany obszar wdrażania działań ochronnych ukierunkowanych na ochronę derkacza i kulika wielkiego. Działka nr ew. 2436 obręb Zuzanów, jako porośnięta zwartym drzewostanem (charakter leśny) została wyłączona z obszaru projektowanych działań ochronnych.</p>	
		<p>„Ze względu na brak dokładnej inwentaryzacji, projekty obu PZO, w chwili obecnej opierają się</p>		<p>W ramach obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie nie przewiduje się przeprowadzania inwentaryzacji</p>	

	<p>w dużej mierze na ogólnych stwierdzeniach. Jednym z przykładów może być ustalenie działań ochronnych związanych z ochroną czynną derkacza, str. 113, PLB140011 - działanie ochronne nr 3 - powstrzymanie spadku poziomu wód gruntowych poprzez odtworzenie lub utrzymanie systemu zastawek. Autorzy PZO planują 6 zastawek w okolicy wydmy Pękatki (bez dokładnej lokalizacji) oraz kolejne zastawki, <i>których potrzeba utrzymania lub odtworzenia wyniknie z opracowania dotyczącego działań regulujących poziom wód gruntowych.</i> W dalszej części dotyczącej „Uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony” autorzy PZO planują - <i>przygotowanie wytycznych dotyczących działań regulujących poziom wód gruntowych i określenie potrzeby budowy lub odtworzenia zastawek na terenie obszaru, określenie miejsc ich usytuowania i parametrów technicznych poszczególnych planowanych urządzeń wodnych.</i> Jako miejsce lokalizacji podany został cały obszar Natura 2000 PLB140011 Bagno Całowanie. Brak dokładnej lokalizacji zastawek, ich ilości i wysokości piętrzenia dla każdej z nich uniemożliwia weryfikację”.</p>	<p>terenowych – stan rozpoznania przedmiotów ochrony uznano za dobry. W stosunku do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie (obszar ptasi) planuje się jedynie monitoring gatunków oraz monitoring realizacji działań ochronnych.</p> <p>Zgodnie z wytycznymi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska „<i>Opracowanie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000</i>” podstawowym celem opracowania projektu planu zadań ochronnych jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej ochrony obszaru Natura 2000, czyli zapewnienie, że siedliska przyrodnicze i gatunki, dla ochrony których wyznaczono obszar, nie zostaną utracone. Projekt planu zadań ochronnych sporządza się na bazie wiedzy o obszarze Natura 2000 jaka jest dostępna i jaką uda się uzyskać podczas procesu planowania. Jeżeli zostanie zidentyfikowane, że potrzebne jest bardziej gruntowne uzupełnienie wiedzy, która w najbliższej przyszłości będzie potrzebna do ochrony obszaru, może to być jednym z planowanych działań.</p> <p>Działanie takie należy przewidzieć, jeżeli brak wiedzy jest czynnikiem krytycznym dla skutecznej ochrony przedmiotów ochrony. Powyższe zostało uwzględnione w projekcie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB1400011, poprzez wskazanie konieczności przygotowania wytycznych dotyczących działań regulujących poziom wód gruntowych. W przypadku gdy dane, zebrane podczas uzupełniania wiedzy, wykażą konieczność zmian w zakresie, rodzaju, czy</p>	
--	--	--	--

				też lokalizacji działań ochronnych, zastosowanie ma art. 28 ust. 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2013.627 j.t.), który stanowi, że w przypadku dokonywania zmiany planu zadań ochronnych stosuje się przepisy ust. 3 i 4 przedmiotowej ustawy, z zapewnieniem udziału społeczeństwa.	
		„W projekcie PZO Bagno Całowanie PLH 140001 str. 58 oraz PLB 14 0011 str. 50 w tabeli mówiącej o strukturze własności i użytkowania gruntów w pozycji „Lasy”, nie zostały ujęte lasy będące własnością Skarbu Państwa czyli PGL LP. Zapis mówiący o wszystkich lasach jako „Inna” forma własności, jest nieprawdziwy”.	Uwaga nie-uwzględniona	Uwaga dotyczy dokumentacji do planu zadań ochronnych, która nie podlega opiniowaniu i nie ma merytorycznego wpływu na założenia zawarte w zarządzeniu wprowadzającym plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011. Jest to materiał wyjściowy do sporządzenia zarządzenia. Lasy stanowiące własność PGL LP zostały wyszczególnione w paczce danych sporządzonej na potrzeby Platformy Informacyjno - Komunikacyjnej.	
		„Nadleśnictwo Celestynów zwraca uwagę na fakt, iż w projektach PZO nie zawarto żadnych informacji na temat działań ochronnych dotyczących rezerwatu przyrody „Na Torfach””.	Uwaga nie-uwzględniona	Uwaga dotyczy dokumentacji do planu zadań ochronnych. Przedmiotowy plan zadań ochronnych został sporządzony zgodnie z art. 28 ustawy o ochronie przyrody oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz.U.2010.34.186 ze zm.), które nie nakładają obowiązku uwzględniania w ramach planu zadań ochronnych działań ochronnych dotyczących rezerwatu przyrody (w ramach planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 działania ochronne projektowane są dla przedmiotów ochrony, a nie krajowych form ochrony przyrody). Żaden z przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 nie został zlokalizowany na terenie rezerwatu przyrody „Na	

				Torfach”, dlatego też nie zaprojektowano na jego terenie żadnych działań ochronnych. W projekcie planu zadań ochronnych nie uwzględniono również działań realizowanych w ramach ochrony krajowej formy ochrony przyrody, gdyż dla przedmiotowego rezerwatu nie opracowano planu ochrony ani zadań ochronnych, które mogłyby znaleźć swe odzwierciedlenie w zapisach zarządzenia.	
		„Nadleśnictwo wnioskuje by zapisy PZO były zgodne z aktualnym Planem Urządzenia Lasu na okres 01.01.2009-31.12.2018r. z uwzględnieniem wszystkich części składowych PUL oraz Prognozą Oddziaływania na Środowisko”.	Uwaga nie-uwzględniona	Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody planu zadań ochronnych nie sporządza się dla obszaru Natura 2000 lub jego części pokrywającej się w całości lub w części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzenia lasu uwzględnia zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody. Plan urządzenia lasów dla Nadleśnictwa Celestynów nie spełnia tego warunku. W myśl z art. 28 ust. 11a ustawy o ochronie przyrody to projekt planu urządzenia lasu, o którym mowa w ust. 11 pkt 3a, wymaga uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska w zakresie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 lub jego części pokrywającego się w całości lub w części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa. Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Celestynów przeszedł procedurę strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w 2010 roku (przed przystąpieniem do prac nad dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Bagno Całowanie). Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie opiniując powyższy dokument stwierdził, iż nie będzie on miał negatywnego wpływu na przedmioty ochrony oraz na	

				spójność i integralność sieci Natura 2000. Powyższe stwierdzenie nie wyklucza sytuacji, że w stosunku do przedmiotów ochrony znajdujących się na gruntach nadleśnictwa, nie będą zaplanowane działania ochronne (jak to ma miejsce obecnie). To ustanowienie planu zadań ochronnych winno wiązać się z ewentualną weryfikacją zapisów planu urządzania lasu, który nie uwzględnia zakresu, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.	
		„Nadleśnictwo zwraca się z prośbą o przesłanie pełnego wykazu działek będących w zarządzie Nadleśnictwa Celestynów, na których (według danych RDOŚ) znajdują się podlegające ochronie siedliska, gatunki roślin i zwierząt oraz, na których zaplanowano działania ochronne w ramach projektu PZO dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie. Dodatkowo prosimy o udostępnienie wszystkich załączników mapowych do projektu PZO, które umożliwią szybką weryfikację omawianego dokumentu”.	Uwaga nie-uwzględniona	Zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2013.1235.j.t.), organ podaje do publicznej wiadomości projekt dokumentu. W tym przypadku jest to projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011. Dokumentacja planu zadań ochronnych Obszaru, została udostępniona społeczeństwu w ramach dobrej współpracy i z założenia jest to jedynie materiał wyjściowy do sporządzenia zarządzenia. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie decydując się na udostępnienie dokumentacji do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011 postanowił nie upubliczniać niektórych załączników graficznych dokumentacji, z uwagi na wrażliwy charakter danych. Ich udostępnienie, w szczególności danych dotyczących lokalizacji gatunków i siedlisk chronionych rodziłoby zagrożenie ich zniszczenia.	

				<p>Projekt zarządzenia uzupełniono o mapy działów ochronnych planowanych dla motyli, stanowiących przedmioty ochrony, na które powołano się w treści dokumentu. Pozostałe obszary działów ochronnych określono za pomocą listy działek ewidencyjnych, które zawarto w treści zarządzenia. Wytyczne GDOŚ (pismo DON WP.082.1.9. 2013.jb) jedynie zalecają przedstawianie informacji w postaci map. Natomiast wytyczne zawarte w podręczniku PIK (Platforma Informacyjno – Komunikacyjna) wskazują, że przy przedstawianiu stanowisk gatunków w formie punktów należy liczyć się z faktem, że określenie precyzyjnie działów ochronnych w formie poligonów na mapie jest utrudnione. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie zdecydował się na określenie w pewnym przybliżeniu miejsc wykonywania działów ochronnych (wymienienie działek ewidencyjnych na których zlokalizowane są przedmioty ochrony). W trakcie trwania planu zadań ochronnych może wystąpić sytuacja, w której działaniem ochronnym objęta będzie tylko część działki. Precyzyjne wskazanie miejsca wykonania działów ochronnych nastąpi w momencie kiedy będzie wiadomo, którzy właściciele działem będą chcieli je wykonać, na podstawie zapisu zarządzenia określającego podmiot odpowiedzialny za wykonanie poszczególnych działów ochronnych „właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu dochodowości, a w</p>	
--	--	--	--	---	--

				odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządcy nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”.	
4	Barbara Żarska	<p>„W projekcie PZO Bagno Całowanie PLB 140011 - str. 26: zalecono zbyt duży odstrzał dzika; str. 39: niezręczne sformułowanie w tabeli "funkcjonujących zamierzeń inwestycyjnych" sprzeczny sens czyli bezsens - albo zamierzeń inwestycyjnych, albo funkcjonujących inwestycji.</p> <p>Generalna uwaga do wszystkich projektów PZO, żeby nazwy łacińskie gatunków i zbiorowisk/siedlisk przyrodniczych były pisane kursywą.</p>	Uwagi częściowo uwzględnione	Zweryfikowano dane dotyczące stanu zwierzyny w Nadleśnictwie Celestynów w kontekście proponowanej wielkości odstrzału. Pozostawiono proponowane wielkości odstrzału. Jednocześnie zmieniono zapis dotyczący częstotliwości korygowania ilości odstrzałów z trzech lat na corocznie. Dokonano zmiany zapisu dotyczącego funkcjonujących zamierzeń inwestycyjnych oraz weryfikacji dokumentu pod kątem poprawności zapisów nazw łacińskich.	Uwagi wniesione drogą elektroniczną 25 października 2013 r.
5	Spółka Wodna Podbiel	<p>„W związku z trwającymi konsultacjami w sprawie ustaleń dotyczących Planu Zadań Ochronnych dla Bagna Całowanie PLH 140001 i PLB 140011, Spółka Wodna Podbiel działająca na terenie Bagna Całowanie chciałaby zauważyć, że w planie zagrożeniami dla Bagna są melioracje, jest to stwierdzenie zbyt ogólne, które może uniemożliwić działania prowadzone przez Spółkę.</p> <p>Ponadto informacja przekazana przez RDOŚ trafia do bardzo nielicznego grona ludzi. W szczególności nie dociera do właścicieli działek, które są ujęte w planie”.</p>	Uwaga nie-uwzględniona	Ad. 1. Hasłowe ujęcie zagrożenia wynika z konstrukcji załącznika nr 5 do Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000, wersja 2012.1, dostępnej pod adresem internetowym: http://www.gdos.gov.pl . Załącznik ten zawiera Listę referencyjną zagrożeń, presji i działań opracowaną przez Dyрекję Generalną do spraw Środowiska, Europejskiej Agencji Środowiska (EEA). W zawartym w zarządzeniu opisie zagrożeń wskazano, iż chodzi tu głównie o obserwowany na terenie Bagna Całowanie proces obniżania się poziomu wód gruntowych i powierzchniowych. Podkreślenia wymaga fakt, iż zgodnie z art. 36 ust. 1.	Uwagi wniesione drogą elektroniczną 24 października 2013 r.

			<p>ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, ze zm.) na obszarach Natura 2000, z zastrzeżeniem ust. 2, nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem urządzeń i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu oraz działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybacka, a także amatorski połów ryb, jeżeli nie oddziałuje znacząco negatywnie na cele ochrony obszaru Natura 2000. W związku z powyższym działalność Spółki, odpowiednio zaprojektowana i przeprowadzona w kontekście celów ochrony obszaru Natura 2000, nie będzie podlegać ograniczaniu.</p> <p>Ad. 2. W ramach opracowywania projektu planu zadań ochronnych Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie, zapewnił wszystkim zainteresowanym stronom możliwość udziału w pracach związanych ze sporządzaniem przedmiotowego projektu, w tym podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011 oraz informację o przystąpieniu do opracowania planu zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000. Zawiadomienia ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty m.in. w siedzibie gmin i starostw, których zasięg działania obejmuje obszar Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz na stronie internetowej organu</p>	
--	--	--	--	--

				<p>sprawującego nadzór nad projektem. Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zamieszczono w publicznie dostępnych wykazach. Ponadto zorganizowano cykl spotkań warsztatowych. w Gminnym Ośrodku Kultury w Celestynowie. Wszelkie informacje o podejmowanych działaniach zamieszczano na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie.</p>	
6	<p>Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie Oddział Warszawa Inspektorat Otwock z siedzibą w Sobiekursku</p>	<p>„Inspektorat WZMiUW w Otwocku wnosi, aby w opracowaniu planów zadań ochronnych dla następujących obszarów Natura 2000: Bagno Całowanie PLH 140001, Bagno Całowanie PLB 140011, Dolina Środkowej Wisły PLB140004, umieścić zapis o możliwości wykonywania przez administratora wód bieżącej konserwacji cieków melioracji wodnych podstawowych bez konieczności uzyskiwania decyzji ustalającej warunki prowadzenia robót”.</p> <p>„Zgodnie z zapisami ustawy Prawo wodne oraz statutem WZMiUW prowadzenie kontroli poziomu wód gruntowych nie należy do obowiązku WZMiUW”.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p>	<p>Ad. 1. W procesie planowania nie podlegają dyskusji wymogi wynikające z prawa wspólnotowego i krajowego. Plan zadań ochronnych nie jest sposobem na zwolnienie przedsięwzięć ani planów z obowiązujących procedur ocenowych. Należy podkreślić, że proces sporządzania projektu planu zadań ochronnych nie jest miejscem negocjacji dopuszczalności /niedopuszczalności jakichkolwiek inwestycji mogących znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000 - wytyczne Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska „Opracowanie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000”.</p> <p>Ad. 2. Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie został wykreślony z kolumny „podmiot odpowiedzialny za wykonanie” załącznika nr 6 do zarządzenia: Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.</p>	<p>Uwagi wniesione drogą pisemną w dniu 28 października 2013 r. (data nadania 24 października 2013).</p>
7	<p>Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska</p>	<p>Wniosek o zmianę zapisu w § 4 zarządzenia poprzez zamienienie sformułowania „ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk” na „ptaków”.</p> <p>Wniosek o weryfikację opisu zagrożeń zawartych w projekcie planu zadań ochronnych.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Uwaga uwzględniona</p>	<p>Zmieniono zapis w następujący sposób: „ochrony gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony i ich siedlisk”.</p> <p>Zawarty w zarządzeniu opis zagrożeń został uzupełniony.</p>	<p>Uwagi wniesione drogą elektroniczną 17 i 25 października 2013 r.</p>

		Czy skierowano wniosek o powiększenie obszaru do GDOŚ ?	Uwaga nie-uwzględniona	<p>Uwaga nie dotyczy projektu zarządzenia, które sporządzone jest do aktualnie obowiązującego Standardowego Formularza Danych. Zgodnie z instrukcją jego wypełniania wszystkie obszary posiadają elektroniczną wektorową granicę prowadzoną w systemach informacji przestrzennej (GIS). Granica ta powinna być opracowana na podstawie referencyjnych źródeł danych przestrzennych o skali nie mniejszej niż 1:50 000 i dokładności terenowej nie gorszej niż 50 m., oraz opatrzona metadanymi zgodnymi z Dyrektywą INSPIRE. Zgodnie z pkt 1 § 3 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz.U.2010.34.186 ze zm.) projekt planu zadań ochronnych obejmuje opisanie granic obszaru w formie wektorowej warstwy informacyjnej, w układzie współrzędnych, o którym mowa w § 3 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 2000 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. Nr 70, poz. 821). Przedmiotowy plan zadań ochronnych spełnia powyższe wymagania.</p> <p>Działania zmierzające do ewentualnej zmiany granic Obszaru, w związku z ustaleniami poczynionymi na etapie projektowania przedmiotowego dokumentu, podjęte zostaną w ramach odrębnego postępowania, po zebraniu przyrodniczych danych naukowych wysokiej jakości potwierdzających słuszość ich wprowadzenia.</p>	
--	--	---	------------------------	--	--

		Wniosek o zastosowanie do opisu punktów załamań granic obszaru Natura 2000 (załącznik nr 2 do zarządzenia) aktualnego układu współrzędnych	Uwaga uwzględniona	Zastosowano właściwy układ współrzędnych w opisie granic obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. z dnia 14 listopada 2012 r.).	
8	Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska	„Opisując w załączniku nr 2 do zarządzenia punkty załamań granic obszaru Natura 2000, należy stosować układ współrzędnych zgodny z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. z dnia 14 listopada 2012 r.)”.	Uwaga uwzględniona	Uwaga wniesiona poza terminem, jednakże stanowi powtórzenie uwag wcześniej wniesionych drogą elektroniczną. Zastosowano właściwy układ współrzędnych w opisie granic obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011.	Uwagi wniesione drogą elektroniczną w dniu 30 października 2013 r.
		„Do większości projektów zarządzeń w sprawie ustanowienia projektów planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 nie załączono uzasadnienia”.	Uwaga nie - uwzględniona	Zgodnie z art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2013.1235.j.t.) organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa, umożliwi zapoznanie się z niezbędną dokumentacją sprawy, do której należą: 1) założenia lub projekt dokumentu; 2) wymagane przez przepisy załączniki oraz stanowiska innych organów, jeżeli stanowiska są dostępne w terminie składania uwag i wniosków. Po przeprowadzeniu udziału społeczeństwa, organ opracowujący projekt dokumentu, rozpatruje uwagi i wnioski oraz dołącza do przyjętego dokumentu uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w	

				związku z udziałem społeczeństwa (art. 42 ww. ustawy). Projekt zarządzenia wraz z uzasadnieniem i Oceną Skutków Regulacji zostaje przekazany wojewodzie do uzgodnienia w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206). Dotychczasowa praktyka w tym zakresie nie została zakwestionowana zarówno przez wojewodę, jak i Ministra Środowiska.	
9	Wójt Gminy Osieck	<p>„Opracowanie mapy Obszaru Natura 2000 – PLB 140011 Bagno Całowanie z określeniem granic Obszaru w takiej skali i z uwzględnieniem treści mapy ewidencyjnej gruntów i budynków (w szczególności granic i numerów działek ewidencyjnych).</p> <p>Mapa stanowiąca załącznik Nr 1 do projektu Planu Zadań Ochronnych jest zdecydowanie niewystarczająca.</p> <p>Plan wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora RDOŚ staje się prawem miejscowym. Jego treść – opisowa i graficzna powinna umożliwić bezproblemowe stosowanie tego prawa przez wiele osób, organizacji i instytucji w tym i administrację gminną. Odwołanie się do cyfrowych współrzędnych przebiegu granic Obszaru jest nieczytelne i niepraktyczne.</p> <p>Przy zgłaszaniu do wyznaczenia Obszaru PLB 140011 – Bagno Całowanie przez „Nieznanych Sprawców” (tj. bliżej nieokreślone organizacje ekologiczne) – granice obszaru zostały wyznaczone arbitralnie, nonszalancko i</p>	Uwaga nie-uwzględniona	<p>Zgodnie z art. 27 ust. 1 i 2 ustawy z dnia z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2013. 627 j.t.) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska opracowuje projekt listy obszarów Natura 2000 (ze wskazaniem ich proponowanych granic), zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej. Projekt ten wymaga zasięgnięcia opinii właściwych miejscowo rad gmin. Niezłożenie opinii w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu uznaje się za brak uwag. Dopiero wówczas wyznacza się obszary specjalnej ochrony ptaków w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska. Wyznaczanie odbywa się wyłącznie na podstawie naukowych kryteriów przyrodniczych, a nie ekonomicznych czy społecznych. Obszar Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011 wyznaczony został jako Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008 roku, zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 198, poz. 1226), na podstawie Dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków, zaktualizowanej</p>	Uwagi wniesione drogą pisemną 23 października 2013 r.

		<p>niedokładnie, na mapie w skali 1:50 000. Stosowanie w praktyce administracyjnej tak określonego prawa jest nie do przyjęcia. Na przykładzie przebiegu granic Obszaru w miejscowości Sobienki w Gminie Osieck cały ten bałagan widać bardzo wyraźnie: granica Obszaru przebiega w poprzek budynków mieszkalnych, dzieli zabudowane i ogrodzone posesje, itp. Taki stan jest konsekwencją ideologicznego a nie merytorycznego wyznaczania granic obszaru PLB 140011 Bagno Całowanie w miejscowości Sobienki (tzn. dla zablokowania inwestycji realizowanej w Sobieniach Szlacheckich a nie dla ochrony ptaków). Ale gdy radosną twórczość „Nieznanych Sprawców” obecnie Pani Dyrektor potwierdza swoim autorytetem i powagą urzędu – należy dopilnować, aby mapa obszaru i określenie jego granic była porządna”.</p>		<p>Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (wersja ujednolicona) (Dz. U. UE. L. 2010. 20. 7), z zachowaniem ww. procedury. Dla przedmiotowego Obszaru został sporządzony Standardowy Formularz Danych (SDF). Zgodnie z instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wszystkie obszary posiadają elektroniczną wektorową granicę prowadzoną w systemach informacji przestrzennej (GIS). Granica ta powinna być opracowana na podstawie referencyjnych źródeł danych przestrzennych o skali nie mniejszej niż 1:50 000 i dokładności terenowej nie gorszej niż 50 m., oraz opatrzona metadanymi zgodnymi z Dyrektywą INSPIRE. Opcjonalnie, prócz granic w postaci elektronicznej wektorowej warstwy GIS, państwo członkowskie może sporządzić mapy w formacie PDF. § 3 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz.U.2010.34.186 ze zm.) określa zakres prac koniecznych do sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Zgodnie z pkt 1 ww. przepisu projekt planu zadań ochronnych obejmuje opisanie granic obszaru w formie wektorowej warstwy informacyjnej, w układzie współrzędnych, o którym mowa w § 3 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 2000 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. Nr 70, poz. 821).</p> <p>Jak wynika z powyższego obszar Bagno Całowanie</p>	
--	--	---	--	--	--

				PLB140011 wyznaczony został zgodnie z wymogami prawa polskiego i unijnego. Wektorowa warstwa GIS, stanowiąca opis granic, to warstwa istniejąca, która była podstawą do wydania rozporządzenia Ministra Środowiska ustanawiającego przedmiotowy obszar Natura 2000. Sporządzony projekt Planu Zadań ochronnych spełnia wszelkie wymogi prawne.	
		<p>„Zapewnienie wewnętrznej spójności Planu Zadań ochronnych, sprecyzowanie i uzasadnienie dla wprowadzonych zadań ochronnych.</p> <p>Podkreślanie (wśród zagrożeń dla obszaru) rozwoju obszarów zurbanizowanych (np. str. 108 projektu planu) jest zdecydowaną przesadą. Rekreacja indywidualna (budynki letniskowe indywidualne na dużych obszarowo działkach budowlanych) w żaden sposób nie jest zagrożeniem dla ptaków z gatunków podlegających ochronie.</p> <p>Konkluzje i zalecenia Planu są nawzajem sprzeczne. Jeżeli jednym z głównych celów działań ochronnych jest przywrócenie stanu zagospodarowania łąk i pastwisk sprzed kilku lat (str. 110 planu), to przy założeniu, że utrzymanie dobrego stanu urządzeń melioracji podstawowej (odmulanie rowów melioracyjnych, wycinanie zakrzaczeń w rowach) jest zbrodnią na środowisku i wielkim zagrożeniem dla obszaru- to osiągnięcie tego celu jest nierealne. Zaprzestanie koszenia i wypasania łąk i pastwisk i w konsekwencji coraz szybsze zarastanie łąk samosiewkami drzew i krzewów – wynika z</p>	Uwaga nie-uwzględniona	Uwaga skierowana do dokumentacji do planu zadań ochronnych. Zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2013.1235 j.t.), organ podaje do publicznej wiadomości projekt dokumentu. W tym przypadku jest to: projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011. Dokumentacja planów zadań ochronnych została udostępniona społeczeństwu w ramach dobrej współpracy i z założenia są to materiały wyjściowe do sporządzenia ww. zarządzeń. W świetle obowiązującego ustawodawstwa to właśnie wspomniane zarządzenia będą aktami prawa miejscowego. Jednocześnie wyjaśnia się co, następuje. § 3 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz.U.2010.34.186 ze zm.) określa zakres prac koniecznych do sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Zgodnie z pkt 4 ww. przepisu projekt planu zadań ochronnych obejmuje ocenę istniejących i potencjalnych	

		<p>upadku rolnictwa (w tym szczególnie hodowli bydła) i ogromnego rozdrobnienia gruntów (małe obszarowo i wąskie działeczki).</p> <p>Bez utrzymania przyzwoitego stanu ogromnie zaniedbanych obecnie urządzeń melioracji podstawowej , wjazd sprzętem rolniczym na zalewane i podtapiane łąki jest niemożliwy. Już za kilka lat na otwarty jeszcze kompleks łąk na gruntach Pogorzeli czy Sobienie wróci Puszcza Osiecka.</p>		<p>zagrożeń dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu przedmiotów ochrony. Mając na uwadze fakt, iż ochrona obszaru Natura 2000 będzie właściwa tylko wtedy, jeżeli będzie oparta na aktualnej i dobrej wiedzy naukowej, w proces sporządzania planu zadań ochronnych włączono ekspertów i naukowy sposób wnioskowania. Zagrożenia zostały zdiagnozowane w kontekście obecnego zagospodarowania i użytkowania terenów na Bagnie Całowanie, stanu ochrony oraz biologii przedmiotów ochrony, w tym ich wymogów życiowych. Zagrożenia i ich charakter zostały przedyskutowane podczas drugiego spotkania dyskusyjnego w ramach prac nad projektem planu zadań ochronnych dla obszaru Bagno Całowanie PLB140011 przy udziale przedstawicieli nauki, osób reprezentujących zarówno organizacje pozarządowe, samorządowe / państwowe jednostki organizacyjne oraz przedstawicieli społeczności lokalnej.</p> <p>Podkreślić należy, że w kontekście ochrony gatunków często z pozoru sprzeczne zjawiska mogą stanowić zagrożenie. Przykładem może być intensywne koszenie lub intensyfikacja koszenia, a wycofywanie się ekstensywnej gospodarki łąkarskiej, czy też całkowite zaprzestanie użytkowania łąk. Powyższe zjawiska w zależności od lokalizacji, skali i intensywności występowania mogą stanowić / stanowią zagrożenia dla przedmiotów ochrony. Dlatego też w projekcie planu zadań ochronnych, jak i zarządzeniu zawarto opis zidentyfikowanych zagrożeń istniejących i potencjalnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony, uzasadniający hasłowe</p>	
--	--	--	--	--	--

			<p>ujęcie zagrożeń.</p> <p>W planie zadań ochronnych dla obszaru Bagno Całowanie zagrożenia zostały wyliczone i opisane „z punktu widzenia gatunków i siedlisk” (przedmiotów ochrony), a nie np. z punktu widzenia zagrożeń dla rozwoju, lokalizacji inwestycji czy realizacji celów społecznych i gospodarczych. Cytowane ze strony 110 dokumentacji do planu zadań ochronnych sformułowanie również dotyczy celu działań ochronnych, jakim jest przywrócenie stanu populacji kulika wielkiego sprzed kilkunastu lat, czyli z okresu, w którym rozpoczął się proces zanikania na dużą skalę ekstensywnej gospodarki łąkarskiej. W danym przypadku celem nie jest przywrócenie jakiegokolwiek gospodarowania, tylko przywrócenie użytkowania terenu Bagna Całowanie umożliwiające powrót / polepszenie stanu zachowania przedmiotów ochrony. Może to być zrealizowane np. poprzez zapewnienie odpowiednich warunków wodno gruntowych dla rozwoju siedlisk łąkowych i ich ekstensywne użytkowanie. Powyższe nie wyklucza sytuacji, gdy nieprzemyślane prowadzone prace melioracyjne mogą spowodować wystąpienie negatywnych oddziaływań chociażby w postaci osuszenia terenu (np. remont urządzeń melioracji szczegółowej bez uwzględnienia konieczności montażu zastawek / jazów regulujących poziom odprowadzanej z obiektu wody). Dokumentacja w żadnym miejscu nie wskazuje jakoby utrzymanie dobrego stanu urządzeń melioracji podstawowej stanowiło „zbrodnię na środowisku”. W projekcie planu zadań ochronnych nie wprowadza się żadnych zakazów w zakresie</p>	
--	--	--	--	--

				<p>utrzymania urządzeń melioracyjnych. W ramach prac zdiagnozowano zagrożenie „zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie” W opisie zagrożeń wskazano, iż chodzi tu głównie o obserwowany na terenie Bagna Całowanie proces obniżania się poziomu wód gruntowych i powierzchniowych. Podkreślenia wymaga fakt, iż zgodnie z art. 36 ust. 1. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, ze zm.) na obszarach Natura 2000, z zastrzeżeniem ust. 2, nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem urządzeń i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu oraz działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybacka, a także amatorski połów ryb, jeżeli nie oddziałuje znacząco negatywnie na cele ochrony obszaru Natura 2000. Kwestie utrzymywania urządzeń melioracji regulowane są przepisami odrębnymi, które określają m. in. podmioty odpowiedzialne. Odpowiednie zaprojektowane i realizacja prac na ww. urządzeniach z uwzględnieniem celów i przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, jest jak najbardziej dopuszczalna.</p>	
		<p>„Należy przynajmniej uzasadnić, dlaczego wybudowanie zbiornika retencyjnego na rzece Belch w odległości 4-6 kilometrów od granic Obszaru Natura 2000 będzie miało negatywny wpływ na warunki bytowania ptaków podlegających ochronie na terenach Bagna Całowanie (str. 57 planu)”.</p>	<p>Uwaga nie-uwzględniona</p>	<p>Uwaga dotyczy dokumentacji do planu zadań ochronnych i nie ma merytorycznego wpływu na założenia zawarte w zarządzeniu wprowadzającym plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011. Jednocześnie wyjaśnia się, iż w ramach przygotowywania dokumentacji na potrzeby planu zadań ochronnych eksperci dokonali analizy m. in. dokumentacji</p>	

				<p>planistycznej i zdiagnozowali potencjalne zagrożenia. Niektóre działania zawarte w Zmianie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Osieck ustaloną Uchwałą Nr XXX/127/01 Rady Gminy w Osiecku z dnia 27 czerwca 2001 roku uznano za mogące mieć wpływ na zmianę stanu siedlisk gatunków stanowiących przedmioty ochrony obszaru Natura 2000: A122 Derkacz (<i>Crex crex</i>) oraz A160 Kulik wielki (<i>Numenius arquata</i>), szczególnie w kontekście uchwalenia dokumentu przed przystąpieniem Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej i wprowadzeniem w krajowy porządek prawny formy ochrony przyrody jaką jest obszar Natura 2000, a tym samym braku w powyższym dokumencie zapisów, dotyczących działań minimalizujących lub kompensujących.</p>	
		<p>„Wykreślenie z tekstu Planu zapisu (str. 74) informującego, że nie zostało przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Osieck. Studium zostało uchwalone 30.07.2007 roku a wymóg przeprowadzenia strategicznej oceny został wprowadzony z wejściem w życie zmiany ustawy z dnia 3 października 2008 roku, czyli ponad rok po uchwaleniu Studium”.</p>	Uwaga nie-uwzględniona	<p>Uwaga dotyczy dokumentacji do planu zadań ochronnych i nie ma merytorycznego wpływu na założenia zawarte w zarządzeniu wprowadzającym plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011. Jednocześnie informuje się, że stwierdzenie zawarte na stronie 74 dokumentacji do planu zadań ochronnych jest zgodne ze stanem faktycznym. Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Osieck weszła w życie Uchwałą Nr XXX/127/01 Rady Gminy w Osiecku z dnia 27 czerwca 2001 roku. Brak przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutkuje brakiem zawarcia w dokumencie zapisów, dotyczących m. in. działań minimalizujących lub kompensujących.</p>	

		<p>„Sprecyzowanie wskazania do zmian w planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Osieck (str. 130), dotyczącego ochrony układu hydrograficznego. Obecny zapis jest zbyt ogólny i będzie przyczyną wielu sporów w sprawach dotyczących utrzymania właściwego stanu zarówno cieków podstawowych (Kanał Osiecki) jak i urządzeń sieci melioracji szczegółowej”.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p>	<p>Uwaga wniesiona do dokumentacji do planu zadań ochronnych, jednakże ma również zastosowanie do projektu zarządzenia. Zgodnie z wytycznymi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska „Opracowanie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000” potrzeba zmiany istniejącego planu zagospodarowania przestrzennego może być zidentyfikowana wtedy i tylko wtedy, gdy skutkiem realizacji takiego planu lub studium byłoby istotne negatywne oddziaływanie na obszar Natura 2000 z punktu widzenia celów ochrony obszaru, a więc istotne negatywne oddziaływanie na przedmioty ochrony, naruszenie integralności obszaru lub jego powiązań z obszarami sąsiednimi. Celem tego elementu planu zadań ochronnych jest przede wszystkim usunięcie „pułapek na inwestorów”. Sytuacja taka może dotyczyć np. planów lub studiów, które zostały np. ustanowione przed wejściem Polski do UE albo ustanowione nawet po tym terminie lecz bez właściwej i kompetentnej oceny skutków dla obszaru Natura 2000; lub też ustanowione w czasie, gdy wyznaczenie obszaru Natura 2000 opóźniało się. Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Osieck weszła w życie uchwałą Nr XXX/127/01 Rady Gminy w Osiecku z dnia 27 czerwca 2001 roku, a więc przed przystąpieniem Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej i wprowadzeniem w krajowy porządek prawny formy ochrony przyrody jaką jest Obszar Natura 2000. W konsekwencji przedmiotowy dokument nie przeszedł stosownej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym oceny</p>	
--	--	---	-------------------------------------	--	--

				<p>wpływu zapisów planu na obszar Natura 2000 Bagno Całowanie. Mając powyższe na względzie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska dokonał zmiany treści zapisów projektu planu zadań ochronnych. Zrezygnowano ze szczegółowych wskazań do poszczególnych zapisów planu. Jednocześnie określono konieczność weryfikacji zapisów Planu, pod kątem zdiagnozowanych zagrożeń dla przedmiotów ochrony oraz celów działań ochronnych określonych w planie zadań ochronnych.</p> <p>Jednocześnie informuje się, iż kwestie utrzymania urządzeń melioracyjnych regulują odrębne przepisy prawa, określające m. in. podmioty odpowiedzialne za ww. działania, zaś art. 36 ust. 1. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, ze zm.) wskazuje, że na obszarach Natura 2000, z zastrzeżeniem ust. 2, nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem urządzeń i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu oraz działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybacka, a także amatorski połów ryb, jeżeli nie oddziałuje znacząco negatywnie na cele ochrony obszaru Natura 2000.</p> <p>W konsekwencji powyższego wszelkie prace na urządzeniach melioracyjnych, odpowiednio zaprojektowane w kontekście celów ochrony obszaru Natura 2000, nie będą podlegać ograniczaniu.</p>	
		<p>„Wykreślenie wskazania do zmian w planie zagospodarowania przestrzennego dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną i zabudowę letniskową (str. 130</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p>	<p>Uwagi wniesione do dokumentacji do planu zadań ochronnych, jednakże mają również zastosowanie do projektu zarządzenia. Art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym obliguje organy</p>	

	<p>131).</p> <p>Domagamy się przestrzegania zasady ochrony praw nabytych. Nasz plan zagospodarowania przestrzennego obowiązuje od 2001 roku, tj. zanim „Nieznani Sprawcy” włączyli tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną i zabudowę letniskową w Sobienkach i Pogorzeli do obszaru PLB140011 Bagno Całowanie.</p> <p>Prosimy o poważne potraktowanie bardzo rzetelnego i merytorycznego uzasadnienia dla wyłączenia w/o terenów budowlanych z granic Obszaru Natura 2000, zamieszczonego na str. 140 planu. Przeciwno w/w wskazaniom do zmian w dokumentach planistycznych Gmina Osieck będzie konsekwentnie występować na wszelkie możliwe sposoby. Wskazania te są niezasadne i arbitralne. Granica planistyczna pomiędzy obszarem przeznaczonym pod zabudowę mieszkaniową i letniskową a terenami rolnymi w Sobienkach została poprowadzona wzdłuż naturalnej granicy pomiędzy kompleksem gruntów ornych, a kompleksem łąk. Obszar gruntów ornych został objęty scaleniem, przeprowadzonym w Sobienkach jeszcze przed II wojną światową. Natomiast kompleks łąk został wyłączony ze scalenia. Wskazanie, aby naturalną granicę pomiędzy kompleksami użytków rolnych zastąpić arbitralną linią wyznaczoną w odległości 100m od drogi – jest absurdalne.</p> <p>Jeżeli pomimo wszystko Pani Dyrektor uprze się</p>	<p>gminy do analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy w celu dostosowania planu zagospodarowania przestrzennego do sytuacji rzeczywistej. Gmina ma obowiązek dbania o to, aby uchwały planistyczne nie tylko były uchwalane w zgodzie z prawem, ale by pozostawały w zgodności z przepisami powszechnie obowiązującego prawa, również wówczas, gdy prawo to ulega zmianom. Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Osieck weszła w życie uchwałą Nr XXX/127/01 Rady Gminy w Osiecku z dnia 27 czerwca 2001 roku, a więc przed przystąpieniem Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej i wprowadzeniem w krajowy porządek prawny formy ochrony przyrody jaką jest Obszar Natura 2000. W konsekwencji przedmiotowy dokument nie przeszedł stosownej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym oceny wpływu zapisów planu na obszar Natura 2000 Bagno Całowanie.</p> <p>Zgodnie z art. 6(1) i 6(2) dyrektywy siedliskowej oraz art. 3(2) i 4(4) dyrektywy ptasiej, państwo polskie – i wszystkie jego organy i podmioty działające w jego imieniu, ma obowiązek:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) uniknięcia wszelkiego pogorszenia stanu przedmiotów ochrony Natura 2000, zarówno antropogenicznego jak i wynikającego z zaniechania właściwej ochrony; także uniknięcia znaczących zakłóceń wobec przedmiotu ochrony; b) podjęcia działań „odpowiednich do potrzeb ekologicznych przedmiotów ochrony”, służących zachowaniu lub odtworzeniu właściwego stanu 	
--	---	---	--

		<p>przy zachowaniu w Planie Zadań Ochronnych wskazań ze str. 130 i 131 – należy sprecyzować, który organ czy instytucja wypłaci odszkodowania właścicielom nieruchomości z tytułu zmniejszenia ich wartości w wyniku zmiany przeznaczenia z działek budowlanych na użytki rolne.</p> <p>Z tych samych względów wnoszę o wykreślenie z tekstu planu wskazań do zmiany Studium (str. 132 planu)”.</p>		<p>przedmiotów ochrony.</p> <p>Obowiązki te określają generalny cel ochrony obszaru Natura 2000. Wszystkie organy państwa i podmioty działające w jego imieniu mają obowiązek przyczyniania się, w zakresie swoich kompetencji, do realizacji powyższego celu.</p> <p>Zgodnie z wytycznymi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska „Opracowanie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000” potrzeba zmiany istniejącego planu zagospodarowania przestrzennego może być zidentyfikowana wtedy i tylko wtedy, gdy skutkiem realizacji takiego planu lub studium byłoby istotne negatywne oddziaływanie na obszar Natura 2000 z punktu widzenia celów ochrony obszaru, a więc istotne negatywne oddziaływanie na przedmioty ochrony, naruszenie integralności obszaru lub jego powiązań z obszarami sąsiednimi. Celem tego elementu planu zadań ochronnych jest przede wszystkim usunięcie „pułapek na inwestorów”. Sytuacja taka może dotyczyć np. planów lub studiów, które zostały np. ustanowione przed wejściem Polski do UE albo ustanowione nawet po tym terminie lecz bez właściwej i kompetentnej oceny skutków dla obszaru Natura 2000; lub też ustanowione w czasie, gdy wyznaczenie obszaru Natura 2000 opóźniało się.</p> <p>W konsekwencji powyższego w planie zadań ochronnych określono konieczność weryfikacji zapisów Planu, pod kątem zdiagnozowanych zagrożeń dla przedmiotów ochrony oraz celów działań ochronnych określonych w planie zadań ochronnych.</p>	
--	--	---	--	---	--

				Identyfikacja w planie zadań ochronnych potrzeby zmiany istniejącego planu zagospodarowania przestrzennego nie pociąga za sobą obowiązku dokonania przez gminę takiej zmiany. Jednak identyfikacja taka będzie sygnałem, że zrealizowanie ustaleń takiego planu może napotkać na trudności w postępowaniach ocenowych.	
		„Wnoszę o uzupełnienie treści zapisu na stronie 140 planu o wyjaśnienie co działo się z wnioskiem Gminy Osieck o zmianę przebiegu granic Obszaru w miejscowości Sobienki w okresie ponad 2 lat od jego złożenia i podanie przyczyn nie rozpatrzenia tego wniosku przez tak długi okres czasu. Od momentu złożenia wniosku przez dwa lata Gmina Osieck nie otrzymała żadnej informacji co się dzieje z wnioskiem ani też o przyczynach aż tak długiego jego rozpatrywania”.	Uwaga nie-uwzględniona	Uwaga nie dotyczy projektu zarządzenia, które sporządzane jest do aktualnie obowiązującego Standardowego Formularza Danych. Zgodnie z instrukcją jego wypełniania wszystkie obszary posiadają elektroniczną wektorową granicę prowadzoną w systemach informacji przestrzennej (GIS). Granica ta powinna być opracowana na podstawie referencyjnych źródeł danych przestrzennych o skali nie mniejszej niż 1:50 000 i dokładności terenowej nie gorszej niż 50 m., oraz opatrzona metadanymi zgodnymi z Dyrektywą INSPIRE. Zgodnie z pkt 1 § 3 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz.U.2010.34.186 ze zm.) projekt planu zadań ochronnych obejmuje opisanie granic obszaru w formie wektorowej warstwy informacyjnej, w układzie współrzędnych, o którym mowa w § 3 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 2000 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. Nr 70, poz. 821). Przedmiotowy plan zadań ochronnych spełnia powyższe wymagania. Działania zmierzające do ewentualnej zmiany granic	

				<p>Obszaru, w związku z ustaleniami poczynionymi na etapie projektowania przedmiotowego dokumentu, podjęte zostaną w ramach odrębnego postępowania, po zebraniu przyrodniczych danych naukowych wysokiej jakości potwierdzających słuszność ich wprowadzenia. Należy pamiętać, iż wprowadzanie w obszarach korekt granic "in minus" jest możliwe jedynie w przypadku, kiedy nie będą miały one negatywnego wpływu na cel i przedmiot ochrony tego obszaru, w tym na integralność obszaru (powiązania funkcjonalne w obrębie obszaru istotne dla przedmiotów ochrony). Jedynym kryterium brany pod uwagę podczas wyznaczania i wprowadzania zmian w przebiegu granicy obszarów Natura 2000 jest kryterium naukowe, a przyczyny społeczno-ekonomiczne przedstawiane przez zainteresowane strony nie mogą być podstawą do zmiany ich granic. Przedstawiony Komisji Europejskiej proponowany przebieg granicy, powinien mieć nie budzące wątpliwości uzasadnienie merytoryczne, w tym być poparty dokumentacją fotograficzną lub odpowiednimi opiniami ekspertów.</p> <p>Przygotowany odpowiednio wniosek zostanie przekazany do Komisji Europejskiej zgodnie z harmonogramem przekazywania przez państwa członkowskie baz danych obszarów Natura 2000.</p>	
10	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie	„Autorzy planów zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 tworząc te dokumenty powinni mieć na uwadze uwzględnienie potrzeb i obowiązków nałożonych na administratora rzeki tj, RZGW w Warszawie przepisami prawa, a także to że winny	Uwaga uwzględniona	Ochrona obszaru Natura 2000 będzie trwała tylko wtedy, jeżeli będzie oparta na „wspólnym zrozumieniu” potrzeb i uwarunkowań ochrony obszaru przez ludzi z tym obszarem związanych. Transparentność i uspołecznienie procesu	Uwagi zgłoszone drogą elektroniczną 25 października 2013 r.

		<p>one być tworzone zgodnie z koncepcją zrównoważonego rozwoju (wyważone działania związane z ochroną obszarów Natura 2000 i interesem społeczno-gospodarczym)”.</p>		<p>Planistycznego ma na celu zbudowanie takiego zrozumienia. Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011 opracowany został w wyważeniu celów ochrony obszaru Natura 2000 oraz lokalnych uwarunkowań społeczno gospodarczych. Sposób zorganizowania ochrony obszaru został zaplanowany tak, aby był maksymalnie skuteczny dla przedmiotów ochrony, a minimalnie uciążliwy dla ludzi korzystających z obszaru i ich aspiracji.</p>	
		<p>„Zgodnie i art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r., o ochronie przyrody (Dz. U. 2009.151. 1220 z późn. zm.) oraz z art. 3 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010r. w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla Natura 2000 (Dz. U.2010.34.186), PZO dla obszaru Natura 2000 zawiera określenie zadań ochronnych. Żaden z wymienionych aktów normatywnych nie zawiera upoważnienia do wprowadzania zakazów. Wobec powyższego wprowadzenia jako działań ochronnych zakazów np. zakazu pogłębiania, odmulania i regulacji rzek lub zakazu zarybiania obcymi gatunkami ryb, nie znajduje uzasadnienia”.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>	<p>Zgodnie z wytycznymi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska „<i>Opracowanie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000</i>” działania powinny być zapisane jako czynność do wykonania. Podstawową grupą działań powinny być zadania służące bezpośrednio osiągnięciu celów planu, postawionych dla poszczególnych przedmiotów ochrony. Mogą one dotyczyć np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wykonania określonych czynności ochrony czynnej, b) wdrożenia modyfikacji w stosowanych metodach gospodarowania w siedliskach przyrodniczych i siedliskach gatunków, c) utrzymania określonych metod gospodarowania w siedliskach przyrodniczych i siedliskach gatunków. <p>Jak wynika z powyższego zakazy nie stanowią działań ochronnych. Żadne działania ochronne przewidziane w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011 nie mają postaci zakazów.</p>	
		<p>„Informujemy, że zapis art. 36 ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. 2009.151.1220 z późn. zm.)</p>	<p>Uwaga nie-uwzględniona</p>	<p>Uwaga nie dotyczy obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie. W granicach Obszaru nie występują</p>	

	<p>mówi, że na obszarach Natura 2000, z zastrzeżeniem ust. 2 nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem urządzeń i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu oraz działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybacka a także amatorski połów ryb jeżeli nie oddziałuje znacząco negatywnie na cele ochrony obszaru Natura 2000. Przy formułowaniu zadań ochronnych powinna być uwzględniona przynależność wód poszczególnych jezior i rzek do obwodów rybackich, ustanowionych rozporządzeniem dyrektora RZGW. Ustalenia PZO nie mogą naruszać praw użytkowników poszczególnych obwodów rybackich, PZO powinien zapewnić prowadzenie gospodarki rybackiej zgodnie z aktualnym pozytywnie zaopiniowanym operatem rybackim”.</p>		<p>jeziora i rzeki przynależne do obwodów rybackich ustanowionych rozporządzeniem dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej.</p>	
	<p>„Informujemy, że wprowadzenie zapisów zawierających postulat utworzenia dodatkowych form ochrony przyrody na obszarach Natura 2000 (...) wpłynie na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - możliwości prawidłowego wykonywania przez Dyrektora RZGW w Warszawie zadań wynikających z przepisów ustawy Prawo wodne tj. gospodarowanie wodami, utrzymanie wód, zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego, wdrażanie dyrektyw unijnych, - możliwość realizacji oraz wydłużenie i zwiększenie kosztów wykonywania inwestycji, - zwiększenie kosztów funkcjonowania RZGW w Warszawie niewynikające z regulaminu 	<p>Uwaga nie-uwzględniona</p>	<p>Uwaga nie dotyczy obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie. W ramach działań ochronnych przewidzianych w planie zada ochronnych nie przewiduje się utworzenia dodatkowych form ochrony przyrody.</p>	

		<p>organizacyjnego poprzez narzucenie dodatkowych obowiązków (...)</p> <p>„Plan ochrony obszarów Natura 2000 nie wskazuje źródeł finansowania działań, w związku z powyższym wnioskujemy by nie dopuścić do wprowadzenia dodatkowych form ochrony na obszarach Natura 2000 lub przynajmniej wynegocjować finansowanie przez RDOŚ skutków wprowadzonych przepisów”.</p>			
--	--	--	--	--	--

Tabela nr 2. Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach ponownych konsultacji społecznych, przeprowadzonych w dniach 25 listopada – 16 grudnia 2013 r., do projektu planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011 wraz z informacją o sposobie ich rozpatrzenia.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę do projektu planu zadań ochronnych Bagno Całowanie PLB 140011	Treść uwagi do projektu planu zadań ochronnych Bagno Całowanie PLB140011	Sposób rozpatrzenia	Uzasadnienie	Uwagi
1	Wójt Gminy Osieck	„W związku z wnioskami do projektów planów zadań ochronnych dla w/w obszarów Natura 2000 przesłanymi w imieniu Gminy Osieck na adres RDOŚ w Warszawie (data wpływu 23.10.2013)5 zwracam się z uprzejmą prośbą o poinformowanie Samorządu Gminy Osieck o etapie rozpatrzenia złożonych wniosków. Dostępny na stronie internetowej RDOŚ w Warszawie ponownie wyłożony projekt (PLB140011 oraz PLH140001) Zarządzenia Dyrektora RDOŚ w Warszawie w sprawie zatwierdzenia planów zadań ochronnych dla obszarów Bagno Całowanie w części dotyczącej Gminy Osieck, nie został niestety zweryfikowany o uwagi i wnioski przesłane do RDOŚ w okresie wyłożenia projektu. Zgodnie z Obwieszczeniem z dnia 04 października 2013 roku uwagi i wnioski zainteresowane strony mogły składać w terminie 21 dni od dnia publicznego wywieszenia obwieszczenia. Termin ten został przez tutejszy organ	Uwaga nie-uwzględniona	Procedura udziału społeczeństwa w opracowywaniu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011 określona została w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 42 ww. ustawy organ opracowujący projekt dokumentu (Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie) wymagającego udziału społeczeństwa: 1) rozpatruje uwagi i wnioski; 2) dołącza <u>do przyjętego dokumentu</u> uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa. Jak wynika z powyższego nie ma obowiązku indywidualnego informowania wnioskodawców	Uwaga wniesiona 2 grudnia 2013r. droga pisemną

		<p>dotrzymany.</p> <p>Właściwym do rozpatrzenia wniesionych skarg i wniosków był i jest nadal Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie z tym, że Gmina Osieck nie została poinformowana do dnia dzisiejszego o sposobie rozpatrzenia naszych wniosków. Mając powyższe na uwadze proszę o wyjaśnienie przyczyny nie uwzględnienia przesłanych wniosków, a jednocześnie zwracam się z prośbą o ich wzięcie pod uwagę i zweryfikowanie ponownie wyłożonego projektu Planu Zadań Ochronnych”.</p>		<p>sposobie załatwienia poszczególnych uwag, zwłaszcza że w trakcie prac nad ostateczną wersją dokumentu wynikła potrzeba ponowienia procedury udziału społeczeństwa.</p> <p>Wójt Gminy Osieck złożył uwagi do projektu planu zadań ochronnych na etapie pierwszej procedury udziału społeczeństwa, która przeprowadzona została w dniach 4- 25 października 2013 r. Obecny wniosek stanowi powtórzenie uwag wniesionych podczas pierwszego udziału społeczeństwa. Wnioskodawca nie rozszerzył zakresu wcześniejszej argumentacji.</p> <p>Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie dokonał ponownej analizy wniesionych uwag i podtrzymał wcześniej zajęte stanowisko w sprawie, w ramach którego dokonał zmiany treści zapisów projektu planu zadań ochronnych dotyczących wskazań do dokumentów planistycznych (zrezygnowano ze szczegółowych wskazań do poszczególnych zapisów planu i określono konieczność weryfikacji zapisów Planu, pod kątem zdiagnozowanych zagrożeń dla przedmiotów ochrony oraz celów działań ochronnych określonych w planie zadań ochronnych. Szczegółowe uzasadnienie zawarto w Tabeli nr 1 uzasadnienia do zarządzenia.</p>	
2	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	„Szczegółowy tryb sporządzania projektów planów zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 i zakres prac został, określony w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000	Uwaga uwzględniona	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie zweryfikował zapisy zawarte w kolumnie „podmiot odpowiedzialny za wykonanie” załącznika nr 6 do zarządzenia: <i>Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.</i>	Uwaga wniesiona drogą elektroniczną w dniu 13 grudnia 2013r.

		<p>(Dz. U. Nr 34, poz.186, z późn. zm.), zgodnie z którym dokumentacja PZO dla obszaru Natura 2000 zawiera m.in.: określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących: ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk; monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów; uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony.</p> <p>Na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie zamieszczono projekty planów zadań ochronnych jak również projekty zarządzeń RDOS w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. W trakcie analizy przedmiotowych projektów stwierdzono, że Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wskazana jest w sekcji Kluczowe instytucje/osoby dla obszaru i zakres ich odpowiedzialności oraz w Module C - ustalenie działań ochronnych (podmiot odpowiedzialny za wykonanie).</p> <p>Pragnę podkreślić, że zaangażowanie ARiMR w prace nad projektami PZO nie może być utożsamiane z odpowiedzialnością ARiMR za realizację jakichkolwiek działań zawartych w PZO. Przedmiotowe zapisy nałożyłyby na ARiMR zadania niebędące w jej kompetencjach ustawowych, dlatego też nie ma możliwości</p>		<p>Z treści zarządzenia usunięto zapisy odnoszące się do odpowiedzialności Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa za realizację działań.</p>	
--	--	---	--	---	--

		<p>umieszczania ich w jakichkolwiek dokumentach planistycznych dotyczących obszarów Natura 2000. ARiMR została wyznaczona przez Rząd RP do pełnienia roli akredytowanej agencji płatniczej. Zajmuje się wdrażaniem instrumentów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej oraz udziela pomocy ze środków krajowych.</p> <p>W powiązaniu z PZO rola ARiMR, ogranicza się do kontroli realizacji zadań obligatoryjnych określonych dla obszaru znajdującego się na terenie gospodarstwa rolnego lub jego części wynikających z zasad wzajemnej zgodności. Oznacza to, że przedmiotem kontroli są losowe wybrane gospodarstwa tylko tych rolników, którzy wnioskuje o jakąkolwiek płatność obszarową. Za wykonywanie obligatoryjnych działań ochronnych na terenie działek deklarowanych we wnioskach o przyznanie płatności odpowiedzialny jest więc rolnik (właściciel lub użytkownik gruntów rolnych). Osoba ta może również podjąć decyzję o wykonywaniu działań fakultatywnych.</p> <p>W związku z powyższym, proszę o usunięcie z projektów PZO, zapisów odnoszących się do odpowiedzialności ARiMR za realizację jakichkolwiek działań”.</p>			
3	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie	„W myśl rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 roku w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (§ 3, pkt. 6, lit, f) koszt wszelkich działań wykonywanych w ramach PZO musi być oszacowany. Zgodnie z wytycznymi Generalnej	Uwaga nieuwzględniona	Uwaga stanowi powtórzenie wniosku złożonego w trybie pierwszego udziału społeczeństwa. Zakres projektu zarządzenia jest zgodny z załącznikiem nr 1 „Projekt szablonu zarządzenia RDOŚ” do wytycznych Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska „Opracowanie planu zadań	Uwagi wniesione drogą pisemną w dniu 13 grudnia 2013r.

		<p>Dyrekcji Ochrony Środowiska w sprawie opracowania planu zadań ochronnych, za wystarczające uznaje się zamieszczenie szacunku kosztów, jedynie w dokumentacji planu. Jednakże dokumentacja projektu planu, nie jest integralną częścią zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, a co za tym idzie, nie jest dokumentem ogólnodostępnym. Jako, że plany zadań ochronnych powinny być oparte na "wspólnym zrozumieniu" potrzeb i uwarunkowań ochrony obszaru przez ludzi z tym obszarem związanych, a osiągnięciu tego celu służy między innymi transparentność, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie wnioskuje o zamieszczenie szacunku kosztów realizacji działań ochronnych również w zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska”.</p>		<p><i>ochronnych dla obszaru Natura 2000”</i>. Powyższy szablon nie przewiduje zawarcia w treści zarządzenia szacunku kosztów realizacji działań ochronnych. Dane te zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz.U.2010.34.186 ze zm.) stanowią integralną część dokumentacji do projektu planu zadań ochronnych.</p> <p>Dokumentacja do planu zadań ochronnych nie stanowi co prawda integralnej części zarządzenia, jednakże w ramach realizacji zasady transparentności została ona udostępniona społeczeństwu w procedurze udziału społeczeństwa.</p>	
		<p>„W załącznikach, w których określono działania ochronne, wielokrotnie, jako podmioty odpowiedzialne za realizację zadań wskazano „właściciela lub posiadacza obszaru, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura . 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządzającą nieruchomości w związku z wykonywaniem przez niego obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych</p>	<p>Uwaga nie-uwzględniona</p>	<p>Uwaga stanowi powtórzenie wniosku złożonego w trybie pierwszego udziału społeczeństwa. Przedmiotowe sformułowanie wynika z wytycznych Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (pismo z dnia 28 marca 2011 r. znak DON-WP.082.1.7.2011.jb), zgodnie z którymi: <i>„tego rodzaju zapis wyczerpuje katalog podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie działań ochronnych, którymi mogą być zarówno osoby fizyczne, jak i prawne, Skarb Państwa czy gminy, a wskazanie ich należy do zakresu prac koniecznych do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000”</i>.</p>	

		<p>przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”. W przekonaniu Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie takie ujęcie podmiotu odpowiedzialnego za realizację zadania jest zbyt ogólne, a jego właściwa identyfikacja nastęcza wielu problemów. Również wytyczne, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, w sprawie opracowania planu zadań ochronnych wskazują na znaczenie identyfikacji osób i podmiotów, których zaangażowanie jest potrzebne dla skutecznej ochrony obszaru. Brak skonkretyzowanego podmiotu odpowiedzialnego powoduje rozmycie odpowiedzialności za realizację działań ochronnych, co w konsekwencji może zagrozić ich niewykonaniem. W związku z powyższym RDLP w Warszawie wskazuje, jako kwestę kluczową dla przyszłej realizacji zadań ochronnych, uwzględnienie w projektach planów zadań ochronnych konkretnego podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działań”.</p>			
		<p>„W załącznikach nr 5 projektów zarządzeń w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych dla obszarów Bagno Całowanie PLB140011 oraz PLH140001 przedstawiono wszystkie przedmioty ochrony oraz cele jakie należy osiągnąć poprzez realizację niezbędnych, dla skutecznej ochrony obszaru Natura 2000, działań ochronnych. Precyzując cele wykonawca określił pewne minimalne powierzchnie siedlisk chronionych i liczebności gatunków ptaków i motyli, które po 10 latach obowiązywania planu zadań</p>	<p>Uwaga nie-uwzględniona</p>	<p>Uwaga stanowi powtórzenie wniosku złożonego w trybie pierwszego udziału społeczeństwa. § 3 pkt 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz.U.2010.34.186 ze zm.) wskazuje, że zakres prac koniecznych do sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru obejmuje m. in. ustalenie celów działań ochronnych do osiągnięcia w okresie, na jaki jest sporządzany plan zadań ochronnych,</p>	

		<p>ochronnych należy osiągnąć. Zdaniem RDLP w Warszawie tak precyzyjne określenie zarówno powierzchni siedlisk jak i liczebności gatunków chronionych w obszarze o powierzchni przekraczającej 3 400 ha w przypadku obszaru siedliskowego i 4 200 ha w przypadku ptasiego jest bardzo trudne, a często wręcz niemożliwe. Wykonanie liczeń opiera się na przyjętych metodach statystycznych, które są obarczone błędami. Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku określania powierzchni chronionych siedlisk, zważywszy na, jak wskazano w dokumentacji projektowej, niewystarczające rozpoznanie płątów siedlisk. Mając na uwadze powyższe RDLP w Warszawie wnioskuje o złagodzenie zapisów dotyczących minimalnych liczebności gatunku oraz powierzchni siedlisk, poprzez dodanie słowa „około”.</p>		<p>umożliwiający monitoring i weryfikację ich osiągnięcia. Wytyczne Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska „Opracowanie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000” wskazują, że cele powinny być sformułowane w sposób konkretny, to jest możliwy do weryfikacji (...). Uwzględniając posiadane dane przyrodnicze dotyczące liczebności przedmiotów ochrony określono konkretne cele do osiągnięcia w perspektywie 10 lat. Wprowadzenie zapisu „około” skutkowałoby niedookreśleniem celów działań ochronnych.</p>	
		<p>„W załącznikach nr 6 projektu zarządzenia w sprawie obszaru Bagno Całowanie PLB140011 oraz Bagno Całowanie PLH140001, odpowiednio w punktach 4 i 7 określono działania ukierunkowane na ochronę derkacza <i>Crex crex</i>, kulika wielkiego <i>Numenius arquata</i> oraz zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych 6410 i niżowych i górskich łąk świeżych użytkowanych ekstensywnie 6510. Działanie ochronne w obu przypadkach opisano jako „powstrzymanie spadku poziomu wód gruntowych poprzez odtworzenie lub utrzymanie systemu zastawek: - 6 zastawek w okolicy wydmy Pękatki; - kolejnych zastawek, których potrzeba</p>	<p>Uwaga nie uwzględniona</p>	<p>W zarządzeniu jednoznacznie wskazano, iż konieczność realizacji kolejnych zastawek wyniknie z opracowania dotyczącego działań regulujących poziom wód gruntowych oraz zasad monitorowania poziomu wód w obrębie obszaru, przewidzianego do realizacji w ramach działania zawartego w załączniku numer 6 do zarządzenia, w punkcie 6 tabeli określającej działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony. Wykonanie diagnozy warunków gruntowo-wodnych obejmie przygotowanie wytycznych, dotyczących realizacji działań regulujących poziom wód gruntowych oraz opracowanie zasad monitorowania poziomu wód w</p>	

		<p>utrzymania lub odtworzenia wyniknie z opracowania dotyczącego działań regulujących poziom wód gruntowych oraz zasad monitorowania poziomu wód w obrębie obszaru...".</p> <p>W opisie działania brakuje elementarnych informacji dotyczących planowanego przedsięwzięcia, zaczynając od informacji o wykonaniu niezbędnych ekspertyz hydrologicznych i dokładnej inwentaryzacji, a skończywszy na monitoringu. Zostało zaplanowane odtworzenie lub utrzymanie systemu zastawek bez wykonania ekspertyz hydrologicznych i inwentaryzacji już istniejących (nie wiadomo, czy są jakiegokolwiek zastawki). Budowa lub odtworzenie budowli wodnych bez wykonanej profesjonalnej ekspertyzy może mieć znikomy wpływ na ograniczenie spadku poziomu wód gruntowych, a nawet przyczynić się do niekontrolowanych okresowych susz i podtopień na chronionym obszarze sąsiadującym. Liczba, rodzaj oraz położenie budowli hydrotechnicznych musi znaleźć uzasadnienie w ekspertyzie wykonanej przez specjalistę-hydrologa. Planowanie z góry kolejnych zastawek, w obliczu pierwotnie wykonanej rzetelnie ekspertyzy hydrologicznej, jest nieuzasadnione. Brak jest również informacji o rowach melioracyjnych, będące sztucznym korytem prowadzącym wodę w sposób ciągły lub okresowy (Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne), zarówno istniejących jak i projektowanych. W dokumencie powinien</p>		<p>obrębie obszaru, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określenie potrzeby budowy lub odtwarzania zastawek na terenie obszaru; - określenie lokalizacji i parametrów technicznych planowanych urządzeń wodnych; - określenie liczby i rozmieszczenia urządzeń do monitorowania poziomu wód gruntowych; - określenie zasad i terminów kontroli poziomu wód gruntowych oraz - zaplanowanie działań koniecznych do podejmowania w zależności od uzyskanych wyników monitoringu poziomu wód gruntowych. <p>Jednocześnie, mając na uwadze cel opracowania projektu planu zadań ochronnych (jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej ochrony obszaru Natura 2000) oraz uwarunkowania terenowe, wskazano miejsce realizacji 6 sztuk zastawek w okolicy wydmy Pękutki (centralna część Obszaru). Szczegółowe określenie sposobu przeprowadzenia robót nastąpi w trybie obowiązujących procedur prawnych koniecznych do przeprowadzenia przed realizacją inwestycji m. in. w trybie art. 118 ustawy o ochronie przyrody. Kwestia rowów melioracyjnych, zarówno istniejących jak i projektowanych, nie jest przedmiotem działania „Powstrzymanie spadku poziomu wód gruntowych poprzez odtworzenie lub utrzymanie systemu zastawek”. Podkreśla się, iż kwestie utrzymania urządzeń melioracyjnych regulują odrębne przepisy prawa, określające m. in. podmioty odpowiedzialne, zaś art. 36 ust. 1. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.</p>	
--	--	--	--	--	--

		zostać również określony konkretny materiał stosowany przy realizacji obiektów retencyjnych (np.: materiały pochodzenia naturalnego tj. drewno, kamień). RDLP w Warszawie wnioskuje o uwzględnienie powyższych uwag”.		U. z 2013 r. poz. 627, ze zm.) wskazuje, że na obszarach Natura 2000, z zastrzeżeniem ust. 2, nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem urządzeń i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu oraz działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybacka, a także amatorski połów ryb, jeżeli nie oddziałuje znacząco negatywnie na cele ochrony obszaru Natura 2000. W konsekwencji powyższego wszelkie prace na urządzeniach melioracyjnych, odpowiednio zaprojektowane w kontekście celów ochrony obszaru Natura 2000, nie podlegają ograniczaniu.	
4	Nadleśnictwo Celestynów	„W obu projektach PZO wielokrotnie padają liczne odwołania do inwentaryzacji terenowej, która ma mieć miejsce na początku okresu obowiązywania planów. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 roku w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, w § 3 mówiącym o zakresie prac koniecznych do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych, w ust. 2 oraz ust. 3 wymienia się następujące zadania: zgromadzenie, zweryfikowanie i uzupełnienie informacji o obszarze i przedmiotach ochrony oraz ocenę stanu ochrony przedmiotów ochrony. Prace te powinny być wykonane na etapie prac projektowych. Bez tych podstawowych danych nie można projektować zadań ochronnych, mając jedynie ogólnikowo określony obszar ich wdrażania, stan siedliska, konieczność podejmowania działań ochronnych.	Uwaga nie-uwzględniona	Uwaga stanowi powtórzenie wniosku złożonego w trybie pierwszego udziału społeczeństwa. Uwaga sformułowana w sposób jakby dotyczyła zarówno planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Bagno Całowanie jak i Bagno Całowanie. Jednakże merytorycznie treść odnosi się do obszaru siedliskowego, a nie ptasiego, w ramach którego nie przewiduje się przeprowadzania inwentaryzacji terenowych – stan rozpoznania przedmiotów ochrony uznano za dobry. W stosunku do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie (obszar ptasi) planuje się jedynie monitoring gatunków oraz monitoring realizacji działań ochronnych. Jednocześnie informuje się, że zgodnie z wytycznymi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska „ <i>Opracowanie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000</i> ” podstawowym celem opracowania projektu planu zadań ochronnych jest jak najszybsze rozpoczęcie	Uwagi wniesione drogą pisemną w dniu 16 grudnia 2013r.

		<p>Ponadto, jeżeli duża część prac inwentaryzacyjnych będzie wykonywana już w trakcie obowiązywania planu, zainteresowane podmioty nie będą miały możliwości złożenia uwag do ujawnionych informacji”.</p> <p>„przedstawione dokumenty zawierają błędy wynikające przede wszystkim z braku dokładnej inwentaryzacji przedmiotów ochrony. Wszelkie prace weryfikujące stan siedlisk lub gatunków powinny zostać wykonane przed przystąpieniem do tworzenia Planów Zadań Ochronnych”.</p>		<p>działań niezbędnych dla skutecznej ochrony obszaru Natura 2000, czyli zapewnienie, że siedliska przyrodnicze i gatunki, dla ochrony których wyznaczono obszar, nie zostaną utracone. Projekt planu zadań ochronnych sporządza się na bazie wiedzy o obszarze Natura 2000 jaka jest dostępna i jaką uda się uzyskać podczas procesu planowania. W ramach tego procesu należy przeprowadzić prace terenowe w takim zakresie, jaki jest potrzebny do pilnego zaplanowania ochrony. Jeżeli zostanie zidentyfikowane, że potrzebne jest bardziej gruntowne uzupełnienie wiedzy, która w najbliższej przyszłości będzie potrzebna do ochrony obszaru, może to być jednym z planowanych działań.</p> <p>Przewidzianym w planie działaniem, jeżeli jest taka potrzeba, może być przeprowadzenie prac badawczych lub inwentaryzacyjnych. Działanie takie należy przewidzieć, jeżeli brak wiedzy jest czynnikiem krytycznym dla skutecznej ochrony przedmiotów ochrony. Powyższe zostało uwzględnione w projekcie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB1400011 poprzez zaplanowanie działania polegającego na przygotowaniu wytycznych, dotyczących działań regulujących poziom wód gruntowych oraz opracowaniu zasad monitorowania poziomu wód w obrębie Obszaru.</p> <p>Podkreślenia wymaga fakt, iż w przypadku gdy dane, zebrane podczas uzupełniania wiedzy o przedmiotach ochrony, wykażą konieczność zmian w zakresie, rodzaju, czy też lokalizacji działań</p>	
--	--	---	--	--	--

				<p>ochronnych, zastosowanie ma art. 28 ust. 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2013.627 j.t.), który stanowi, że w przypadku dokonywania zmiany planu zadań ochronnych stosuje się przepisy ust. 3 i 4 przedmiotowej ustawy. W konsekwencji istnieje obowiązek umożliwienia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udziału w pracach związanych ze sporządzaniem projektu oraz obowiązek zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu. Również § 6 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz.U.2010.34.186 ze zm.) nakłada obowiązek przeprowadzenia zmian w planie w określonym trybie, z zapewnieniem udziału społeczeństwa.</p>	
		<p>„W obu projektach PZO do obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLH 140001 oraz PLB 140011 padają odwołania do załączników mapowych nr 11 oraz 10, z którymi zainteresowane podmioty nie miały szansy zapoznania się, gdyż nie zostały one udostępnione społeczeństwu. Wszystkie zainteresowane Strony powinny być precyzyjnie</p>	<p>Uwaga nie-uwzględniona</p>	<p>Uwaga skierowana do dokumentacji planu zadań ochronnych. Zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2013.1235.j.t.), organ podaje do publicznej</p>	

		<p>poinformowane, czy zaplanowane zabiegi będą dotyczyć terenu, za który są odpowiedzialne (Obszar Natura 2000 Bagno Całowanie PLB 140011, moduł B pkt. 2, 4, 5, moduł C pkt 6 oraz PLH 140001 moduł B pkt. 3, 4, 5, moduł C pkt 6)”. </p>		<p>wiadomości projekt dokumentu. W tym przypadku jest to projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011. Dokumentacja planu zadań ochronnych Obszaru, została udostępniona społeczeństwu w ramach dobrej współpracy i z założenia jest to jedynie materiał wyjściowy do sporządzenia zarządzenia. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie decydując się na udostępnienie dokumentacji do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011 postanowił nie upubliczniać niektórych załączników graficznych dokumentacji, z uwagi na wrażliwy charakter danych. Ich udostępnienie, w szczególności danych dotyczących lokalizacji gatunków chronionych, rodziłoby zagrożenie ich zniszczenia. Projekt zarządzenia uzupełniono mapy transeptów dla kulika wielkiego, na które powołano się w treści dokumentu. Obszary działań ochronnych określono za pomocą listy działek ewidencyjnych. Wymienienie działek ewidencyjnych ma na celu określenie w pewnym przybliżeniu miejsc wykonywania działań ochronnych. Podany zapis uwzględnia również wytyczne zawarte w podręczniku PIK (Platforma Informacyjno Komunikacyjna), który wskazuje, iż przy przedstawianiu stanowisk gatunków w formie punktów należy liczyć się z faktem, że określenie precyzyjnie działań ochronnych w formie poligonów na mapie jest utrudnione. W trakcie realizacji planu zadań ochronnych może wystąpić</p>	
--	--	---	--	---	--

				<p>sytuacja, w której działaniem ochronnym objęta będzie tylko część działki. Precyzyjne wskazanie miejsca wykonania działań ochronnych nastąpi w momencie kiedy będzie wiadomo, czy i który podmiot dane działanie będzie chciał wykonać, na podstawie zapisu zarządzenia określającego podmiot odpowiedzialny za wykonanie poszczególnych działań ochronnych „właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”.</p>	
		<p>„Nadleśnictwo zwraca również uwagę na konieczność dopracowania punktu dotyczącego działania ochronnego na rzecz derkacza <i>Crex crex</i>, kulika wielkiego <i>Numenius arquata</i> oraz zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych 6410, niżowych i górskich łąk świeżych użytkowanych ekstensywnie 6510, polegającego na powstrzymaniu spadku poziomu wód gruntowych poprzez odtworzenie lub utrzymanie systemu zastawek. W opisie działanie brakuje podstawowych informacji dotyczących</p>	<p>Uwaga nie uwzględniona</p>	<p>W zarządzeniu jednoznacznie wskazano, iż konieczność realizacji kolejnych zastawek wyniknie z opracowania dotyczącego działań regulujących poziom wód gruntowych oraz zasad monitorowania poziomu wód w obrębie obszaru, przewidzianego do realizacji w ramach działania zawartego w załączniku numer 6 do zarządzenia, w punkcie 6 tabeli określającej działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony. Wykonanie diagnozy warunków gruntowo-wodnych obejmie</p>	

		<p>planowanego przedsięwzięcia: ekspertyz hydrologicznych, dokładnej inwentaryzacji, monitoringu. Wykonanie tego działania ochronnego bez wyżej wymienionych działań budzi wiele zastrzeżeń. Budowa lub odtworzenie budowli wodnych bez wykonanej profesjonalnej ekspertyzy może mieć znikomy wpływ na ograniczenie spadku poziomu wód gruntowych, przyczynić się do niekontrolowanych okresowych susz i podtopień na obszarach sąsiadujących. Ponadto dokument powinien, określać materiał jaki ma być zastosowany przy budowie obiektów retencyjnych np. materiały pochodzenia naturalnego: drewno, kamień”.</p>		<p>przygotowanie wytycznych, dotyczących realizacji działań regulujących poziom wód gruntowych oraz opracowanie zasad monitorowania poziomu wód w obrębie obszaru, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określenie potrzeby budowy lub odtwarzania zastawek na terenie obszaru; - określenie lokalizacji i parametrów technicznych planowanych urządzeń wodnych; - określenie liczby i rozmieszczenia urządzeń do monitorowania poziomu wód gruntowych; - określenie zasad i terminów kontroli poziomu wód gruntowych oraz - zaplanowanie działań koniecznych do podejmowania w zależności od uzyskanych wyników monitoringu poziomu wód gruntowych. <p>Jednocześnie, mając na uwadze cel opracowania projektu planu zadań ochronnych (jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej ochrony obszaru Natura 2000) oraz uwarunkowania terenowe, w skazano miejsce realizacji 6 sztuk zastawek w okolicy wydmy Pękutki (centralna część Obszaru). Szczegółowe określenie sposobu przeprowadzenia robót nastąpi w trybie obowiązujących procedur prawnych koniecznych do przeprowadzenia przed realizacją inwestycji m. in. w trybie art. 118 ustawy o ochronie przyrody.</p>	
		<p>„W projekcie PZO Bagno Całowanie PLH 140001 str. 59 oraz PLB 14 0011 str. 50 w tabeli mówiącej o strukturze własności i użytkowania gruntów w pozycji „Lasy”, nie zostały ujęte lasy będące własnością Skarbu Państwa czyli PGL LP. Zapis mówiący o wszystkich lasach jako „Inna”</p>	<p>Uwaga nie-uwzględniona</p>	<p>Uwaga stanowi powtórzenie wniosku złożonego w trybie pierwszego udziału społeczeństwa. Uwaga dotyczy dokumentacji do planu zadań ochronnych, która nie podlega opiniowaniu i nie ma merytorycznego wpływu na założenia zawarte w zarządzeniu wprowadzającym plan zadań</p>	

		forma własności, jest nieprawdziwy”.		ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Bagno Całowanie PLH140001. Jest to materiał wyjściowy do sporządzenia zarządzenia. Lasy stanowiące własność PGL LP zostały wyszczególnione w paczce danych sporządzonej na potrzeby Platformy Informacyjno - Komunikacyjnej.	
		„Nadleśnictwo Celestynów zwraca uwagę na fakt, iż w projektach PZO nie zawarto żadnych informacji na temat działań ochronnych dotyczących Rezerwatu Przyrody „Na Torfach””.	Uwaga nie-uwzględniona	Uwaga stanowi powtórzenie wniosku złożonego w trybie pierwszego udziału społeczeństwa. Uwaga dotyczy dokumentacji do planu zadań ochronnych. Przedmiotowy plan zadań ochronnych został sporządzony zgodnie z art. 28 ustawy o ochronie przyrody oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz.U.2010.34.186 ze zm.), które nie nakładają obowiązku uwzględniania w ramach planu zadań ochronnych działań ochronnych dotyczących rezerwatu przyrody (w ramach planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 działania ochronne projektowane są dla przedmiotów ochrony, a nie krajowych form ochrony przyrody). Żaden z przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 nie został zlokalizowany na terenie rezerwatu przyrody „Na Torfach”, dlatego też nie zaprojektowano na jego terenie żadnych działań ochronnych. W projekcie planu zadań ochronnych nie uwzględniono również działań realizowanych w ramach ochrony krajowej formy ochrony przyrody, gdyż dla przedmiotowego rezerwatu nie opracowano planu ochrony ani zadań ochronnych, które mogłyby znaleźć swe odzwierciedlenie w zapisach zarządzenia.	

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, 628, 842).

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt planu zadań ochronnych będzie oddziaływał:

- 1) na Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Warszawie;
- 2) na właścicieli terenu, na którym znajduje się obszar Natura 2000;
- 3) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty, które znajdują się lub znajdują w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją;
- 4) jednostki organizacyjne, których zasięg działania obejmuje teren obszaru Natura 2000.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia jako akt prawa miejscowego podlega:

- 1) na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, z późn. zm.) uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim;
- 2) na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody procedurze udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, 1238), w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia pociągnie za sobą skutki finansowe dla budżetu państwa w wysokości około 7 937 450 zł (słownie: siedem milionów dziewięćset trzydzieści siedem tysięcy czterysta pięćdziesiąt złotych) w przeciągu 10 lat obowiązywania planu zadań ochronnych. W związku ze znacznym pokrywaniem się obszarów Natura 2000 Bagno Całowanie PLB140011 oraz Ostoja Bagno Całowanie PLH140001, część działań ochronnych została zaprojektowana tak, aby ich realizacja służyła osiągnięciu celów ochrony obu ww. obszarów Natura 2000. W konsekwencji część działań zaprojektowanych w przedmiotowym planie zadań ochronnych zostanie sfinansowana w ramach planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Bagno Całowanie. Skutki finansowe przedmiotowej regulacji wynikać będą z realizacji zaprojektowanych w planie zadań ochronnych pozostałych działań ochronnych i monitoringu, których koszty mogą być finansowane w szczególności ze środków pochodzących z:

- 1) budżetu państwa na zasadach ustalonych przez ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, 938, 1646);
- 2) ubiegania się o pozyskanie środków finansowych z Narodowego lub/i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy zawarte w projekcie zarządzenia będą miały wpływ na lokalny i regionalny rynek pracy. Konieczność przygotowania wytycznych dotyczących działań regulujących poziom wód gruntowych oraz prowadzenia w trakcie obowiązywania planu zadań ochronnych kontroli poziomu wód gruntowych i badań monitoringowych spowoduje wzrost zatrudnienia w ramach działu „Badania naukowe i prace rozwojowe” Polskiej Klasyfikacji Działalności, wprowadzonej Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. z 2007 r. Nr 251, poz. 1885 zał. ze zm.). Konieczność realizacji poszczególnych działań ochronnych lokalnie wygeneruje zapotrzebowanie na wykonywanie usług w zakresie działów „Chów i hodowla zwierząt” oraz „Działalność usługowa wspomagająca rolnictwo i następująca po zbiorach”. Realizacja planu zadań ochronnych wpłynie na atrakcyjność terenu objętego obszarem Natura 2000 Bagno Całowanie, a tym samym spowoduje wzrost zatrudnienia w działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi.

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Regulacja objęta zarządzeniem jest objęta prawem Unii Europejskiej.